

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Δ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

15 ΜΑΡΤΙΟΥ 1953

ΑΡΙΘ. 6

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ. Σ. *Ανακρίβειαι περὶ τοῦ Ἁγ. Ὁρους.*—*Μητροπολίτου πρ. Δήμου Βασιλείου, Ἡ παραίτησις τοῦ Ἡλίας Ἰωνᾶ.*—*Αρχιμ. Τιμοθέου Παπουτσᾶκη, Ἐνοριακὴ δογμῶσις ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἐκκλησίᾳ.*—*Σοφοκλῆ Δ. Δώλη, Ἡ διδασκαλία τῆς Κ. Διαθήκης περὶ ἁμαρτίας.*—*Οἰκονόμου Γεωργίου Α. Ρήγα, Ζητήματα Τυπικοῦ:* α') *Τὰ Καθίσματα τοῦ Ὁρθοῦ τῶν Κυριακῶν.* β') *Τὰ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθοῦ Ἀπολυτίκια.*—*Παρατηρήσεων Στήλη:* Ἡ συμφορὰ τῶν Κάτω Χωρῶν. Κακοποιὸς βιοτῆ. Ὁψιμος παραίτησις. Ἡ «Ἀνάπλασις». Ἡ πάτριος θρησκευτ. μουσικῆ. Πέτρας Διονύσιος (?).—*Χρονικά.*—*Βιβλιογραφία.*

ΑΝΑΚΡΙΒΕΙΑΙ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Εἰς τὸ φύλλον τοῦ φθινοπώρου 1952 τοῦ περιοδικοῦ «The Christian East» ἔδημοσιεύθη ἄρθρον, φέρον τὴν ὑπογραφήν τοῦ ἱερομονάχου Βασιλείου Κριβοσέιεν, περὶ Ἁγίου Ὁρους.

Πρὶν ἐξετάσωμεν τὸ ἄρθρον, θεωροῦμεν σκόπιμον ν' ἀναφέρωμεν, ὅτι ὁ ἐν λόγῳ Κριβοσέιεν ἐ χρημάτισε μοναχὸς εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος τοῦ Ἁγίου Ὁρους, κατεδικάσθη δὲ ἀπὸ δικαστήριον τῆς Θεσσαλονίκης τὸ 1947 εἰς διετὴ φυλάκισιν διὰ συνεργασίαν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Κατοχῆς. Σημειωτέον, ὅτι ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ δικαστηρίου δικαζομένων 12 μοναχῶν 6 ἀπηλλάγησαν τῆς κατηγορίας, λόγῳ ἀμφιβολιῶν, 6 δέ, μετὰ τῶν ὁποίων ὁ Κριβοσέιεν, κατεδικάσθησαν, ὡς ἀνωτέρω ἀναφέρεται. Μετὰ τὴν ἐκτίσιν τῆς ποινῆς του ὁ Κριβοσέιεν παρέμεινεν εἰς μίαν Μονὴν ἐκτὸς τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἐζήτησε δὲ καὶ ἔλαβε τὴν ἀδειαν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ ἐγκατεστάθῃ ἔκτοτε εἰς Ὁξφόρδην.

Εἰς τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον ὁ Κριβοσέιεν ἀναφέρει, ὅτι οἱ εἰς τὴν Δύσιν ἀσχολούμενοι μετὰ τὸ Ἅγιον Ὁρος ἔχουν περιπέσει εἰς σχετικὰ δημοσιεύματά των εἰς σφάλματα, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἦσαν ἀνεκτά, ἐὰν ἐπραγματεύοντο οὗτοι οἰονδήποτε ἄλλο θέμα. Τὸ Ἅγιον Ὁρος ὅμως, προσθέτει ὁ γράφων, εἶναι, εἰς τὴν Δύσιν τοῦλάχιστον, ἄγνωστον καί, ὡς ἐκ τούτου, αἱ ἀναγραφόμεναι ἀνακρίβειαι περνοῦν ἀπαρατήρητοι.

Εἰς τοιαῦτα λάθη ἐν τούτοις ὑπέπεσε καὶ ὁ ἴδιος ὁ Κριβοσέιεν.

Ὁ ἐν λόγῳ ἱερομόναχος ἀποδίδει εἰς τὸν Ἅγιον Ἀθανάσιον τὴν πρόθεσιν νὰ προσδώσῃ εἰς τὸ Ἅγιον Ὁρος διορθόδοξον χαρακτῆρα, βασιλεῖ δὲ τὴν γνώ-

μην του ταύτην εἰς τὸ γεγονός, ὅτι προσεῖλκυσε εἰς τὸν Ἄθω μοναχοὺς «ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου», καὶ δὴ ἀπὸ τὴν Ἰβηρίαν καὶ Ἀμάλφην.

Δὲν θεωροῦμεν πιθανὸν ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος νὰ εἶχε τὰς ἀποδιδόμενας εἰς αὐτὸν διορθόδοξους ἀντιλήψεις, τοῦλάχιστον ὑπὸ τὴν ἐννοίαν, τὴν ὁποίαν ἀποδίδει εἰς τὴν λέξιν «διορθόδοξος» ὁ ἀρθρογράφος. Πάντως ἡ παρουσία Ἀμαλφιτῶν καὶ Ἰβήρων μοναχῶν εἰς Ἅγιον Ὁρος δὲν δικαιολογεῖ τὰς ἐν προκειμένῳ ἀπόψεις τοῦ Κριβοσέιεν. Πράγματι, Βυζαντιολόγος τῆς περιοπῆς τοῦ Ἱερομονάχου θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ Ἰβηρία (Γεωργία) ἦτο μὲν αὐτόνομος καὶ εἶχεν ἰθαγενεῖς Βασιλεῖς, ἀλλ' ἀνεγνώριζε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον τὴν κυριαρχίαν τῶν Ἑλλήνων Αὐτοκρατόρων, ὁ δὲ Βασιλεὺς αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Λέοντος, υἱοῦ τοῦ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνα, ἔφερε καὶ τὸν Βυζαντινὸν τίτλον τοῦ Κουροπαλάτου. Πλὴν τούτου, τὸ 991, ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰβηρίας Λαβιδ ἄφησε διὰ διαθήκης τὸ βασίλειόν του εἰς τὸν Βασιλεῖον τὸν Μακεδόνα. Πρόκειται συνεπῶς περὶ χώρας, ἥτις ἦτο στενὰ συνδεδεμένη μετὰ τὴν Βυζαντινὴν Αὐτοκρατορίαν. Ἐξ ἄλλου ἡ Ἀμάλφη ὑπήγετο ὑπὸ τὴν Βυζαντινὴν Αὐτοκρατορίαν, ὡς ἀναφέρει ὁ J. Bury: (A history of the Eastern Roman Empire 1912 σελ. 312). «Gaeta and Amalfi belonged nominally to the Duchy of Naples and like Naples, to the Eastern Empire».

Δὲν πρόκειται, λοιπόν, περὶ μοναχῶν προερχομένων ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀρθρογράφος, ἀλλὰ ἀπὸ τμήματα τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας ἢ χώρας στενῶς μετ' αὐτῆς συνεδεμένης καὶ ὑποτελοῦς ὑπὸ τὴν ἐπικυριαρχίαν αὐτῆς. Ἐὰν εἰς Μονὴν τῆς Ἀγγλίας π. χ. ἐμόναζον μοναχοὶ προερχόμενοι ἀπὸ Ἀγγλικὰς Ἀποικίας ἢ Κράτη ἀνήκοντα εἰς τὴν Ἀγγλικὴν σύμπολιτείαν, θὰ ἐχαρακτηρίζετο ἡ Μονὴ ὡς ἔχουσα διεθνή χαρακτῆρα;

Σημειωτέον, τέλος, ὅτι ἡ Μονὴ τῶν Ἀμαλφιτῶν εἶχεν ἰδρυθῆ ἡρὸ τοῦ Σχίσματος, μετὰ δὲ τὸ Σχίσμα ἐξέλιπον οἱ Μοναχοὶ καὶ ἡ Μονὴ ἔπαυσε ὑφισταμένη.

Ἐξετάζων ἐν συνεχείᾳ τὴν ἐξέλιξιν τῆς καταστάσεως εἰς τὸ Ἅγιον Ὁρος μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ ἀφ' ὅτου τοῦτο ἐγένετο τμήμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ὁ ἐν λόγῳ ἱερονομάρχος διερωτᾶται διατί, ἐν ᾧ πρὸ τοῦ 1914 αἱ ἐκεῖ Μοναὶ ἠρῶντο περὶ τοῦς 10.000 μοναχοῦς, σήμερον ἀνέρχονται οὗτοι εἰς 2.000 περίπου.

Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ γράφοντος, τοῦτο ὀφείλεται, ἐν μέρει τοῦλάχιστον, εἰς τὸ γεγονός ὅτι τὸ Ἅγιον Ὄρος ἀπεκόπη μετὰ τὸν α' πόλεμον ἀπὸ τὴν Ρωσσίαν, μετὰ δὲ τὸν β' ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα Ὁρθόδοξα Κράτη. — Ὡς ὁμολογεῖ ἐν τούτοις ὁ Βασίλειος, οἱ ὄροι διαβίωσης εἰς Ἅγιον Ὄρος εἶναι πολὺ σκληροὶ καὶ ἀπαιτοῦν μίαν ἐξαιρετικὴν προσήλωσιν εἰς τὸν μοναχικὸν βίον, ἡ ὁποία σήμερον ἐξέλιπεν ἢ τοῦλάχιστον σοβαρῶς ἐμειώθη γενικῶς εἰς ὅλας τὰς Χριστιανικὰς χώρας. Σημειώτεον ἐξ ἄλλου, ὅτι δὲν ἐμειώθη μόνον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀλλοδαπῶν ἐν Ἄθω μοναχῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν Ἑλλήνων, ἡ μείωσις δὲ αὕτη παρατηρεῖται εἰς τὰς Μονὰς ὅλων ἐν γένει τῶν Κρατῶν.

Εἶναι ἀνακρίβεια, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις παρενέβαλε δυσκολίας εἰς τὴν ἐπάνδρωσιν τῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἀποκλείουσα ἐκ προθέσεως τοὺς ἀλλοδαπούς. Ἐξασκεῖ μόνον, καθ' ὃ ἔχει δικαίωμα, ἔλεγχον ἐπὶ τῶν ὑποβαλλόντων τοιαύτην ὑποψηφιότητα. Γνωρίζει βεβαίως ὁ ἀρθρογράφος, ὅτι προσφυγὰν τῶν ξένων μονῶν εἰς τὴν Κ. τ. Ε. (ἔτη 1932 καὶ 1933) ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπερριφθησαν ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ διεθνοῦς ὀργανισμοῦ, ἐδικαιώθησαν δὲ ἀπολύτως αἱ ἐν προκειμένῳ ἀπόψεις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως αἰτινες, ὡς ἀπεφάνθη ἡ Κ. τ. Ε., ἦσαν ἀπολύτως σύμφωνοι πρὸς τὰς ὑπ' αὐτῆς ἀνειλημμένας σχετικῶς πρὸς τὸ Ἅγιον Ὄρος διεθνεῖς ὑποχρεώσεις.

Ἐξ ἄλλου, ἐρωτῶμεν τὸν ἱερομόναχον Βασίλειον, ποῖα εἶναι τὰ Κράτη τοῦ ἐλευθέρου κόσμου, τὰ ὁποῖα δέχονται ἀνεξέλεγκτως τὴν ἐγκατάστασιν εἰς τὴν χώραν τῶν προσώπων προερχομένων ἀπὸ Κρατῆ κομμουνιστικά.

Σημειώτεον, ὅτι δυνάμει τοῦ Ἑλληνικοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἁγίου Ὄρους, οἱ κατατασσόμενοι εἰς τὰς ἐν Ἄθω Μονὰς ὡς δόκιμοι ἢ μοναχοὶ ἀποκοτῶν αὐτοδικαίως τὴν Ἑλληνικὴν ὑπηκοότητα, τοῦτο δὲ δικαιολογεῖ ἔτι μᾶλλον τὰς ἐπιφυλάξεις, τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἔχη ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν εἰς Ἅγιον Ὄρος.

Περαιτέρω ὁ ἐν λόγῳ ἱερομόναχος ἀναφέρει τὴν ἔλλειψιν μορφώσεως τῶν Δοκίμων καὶ Μοναχῶν, ἣτις ὑφίσταται εἰς Ἅγιον Ὄρος. Λησμονεῖ προφανῶς ὁ ἀρθρογράφος, ὅτι ἡ Ἑλλὰς διεξήγαγε δύο πολέμους, ὑπέστη τριπλὴν κατοχὴν καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς ἀκόμη εἶχε νὰ ἀντιμετωπίσῃ νέους ἀγῶνας. Ἐξ ἄλλου ὁ προὑπολογισμὸς τῆς ἦτο τόσο βεβαρημένος, ὥστε μόνον μετὰ τὴν Ἀμερικανικὴν βοήθειαν ἠδυνήθη νὰ ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὰς πλέον ἐπιτακτικὰς ἀνάγκας τῆς καί, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἐπῆλθε βραδύτης εἰς τὴν ἐπανάληψιν τῆς λειτουργίας τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς.

Ἦδη ἡ ἐν λόγῳ Σχολὴ πρόκειται νὰ λειτουργήσῃ, οὕτω δὲ θὰ πληρωθῇ τὸ κενόν, τὸ ὁποῖον ἐδημιουργήθη ἐξ ἀνωτέρας βίας εἰς τὴν ἐκπαιδευσιν τῶν μοναχῶν τοῦ Ἄθω. Εἰς τὴν ἐν λόγῳ Σχολὴν πλὴν τῶν μαθημάτων Θεολογίας, Ἱστορίας κ.τ.λ. θὰ διδάσκειται καὶ ἡ Γεωπονία καὶ Δασολογία, ἣτις θὰ παρασχη εἰς τοὺς μοναχοὺς τὴν δυνατότητα νὰ ἐκμετα-

λευθοῦν τὰς πλουτοπαραγωγικὰς πηγὰς τῆς Χερσονήσου καὶ νὰ ἀντιμετωπίσουν μετὰ μεγαλυτέραν ἐλπίδα ἐπιτυχίας τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα, τὸ ὁποῖον ἀπασχολεῖ σοβαρῶς τὰς Μονὰς.

Ὁ Πατὴρ Βασίλειος τονίζει ἐπίσης ὅτι τὸ Ἅγιον Ὄρος, περιοριζόμενον εἰς ἐν μόνον Ἔθνος (προφανῶς τὸ ἑλληνικόν), εἶναι πτωρισμένον εἰς βαθμιαίαν κατάπτωσιν. Ἀλλὰ ἡ ἐπιθυμία τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως δὲν ἦτο βεβαίως νὰ ἀποκλείσῃ τὴν εἰσοδογὴν ξένων Μοναχῶν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν πάντως, ὅτι οὗτοι ἐπεθύμουν εἰλικρινῶς νὰ μονάσουν καὶ νὰ ἐπιδοθοῦν ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ μοναχικά τῶν καθήκοντα.

Διὰ ποίους λόγους ἐνίοτε ἠναγκάσθη ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, παρεκκλίνουσα ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ταύτης, νὰ λάβῃ ὠρισμένα μέτρα ἐναντίον ξένων μοναχῶν, ἀνευρίσκομεν εἰς τὰ ἄρτι ἐκδοθέντα πρακτικά τοῦ Συνεδρίου τῶν Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ἐν Μόσχῃ τῷ 1948 (Τόμος Β' σελίς 394), τὸ ὁποῖον Συνέδριον δὲν διεπνέετο βεβαίως ἀπὸ φιλελληνικὰ αἰσθήματα. Κατὰ τὰ ἐν λόγῳ πρακτικά, ὁμιλῶν εἰς τὴν συνέλευσιν σχετικῶς πρὸς τὸ Ἅγιον Ὄρος, ὁ Ἐπίσκοπος Βενιαμὴν ἐτόνισεν, ὅτι ἀντίδρασις κατὰ τῶν ἀλλοδαπῶν εἰς τὸ Ὄρος Ἄθω προεκλήθη ἀπὸ τὸν σοβινισμὸν τῶν μὴ Ἑλλήνων Μοναχῶν καὶ ἰδίως τῶν Ρώσων, (μεταξὺ τῶν ὁποίων βεβαίως δεόν νὰ συγκαταλέγηται ὁ γράφας τὸ ἀρθρον ἱερομόναχος Βασίλειος). Ἡ στάσις αὕτη τῶν ξένων, εἶπε περαιτέρω ὁ ἐν λόγῳ Ἐπίσκοπος, ἠνάγκασεν εἰς παλαιότεραν ἐποχὴν καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν Πατριάρχην Ἰωακεῖμ τὸν Γ', γνωστὸν κατὰ τὰ ἄλλα διὰ τὴν εὐρύτητα τῶν ἀντιλήψεών του, νὰ λάβῃ τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1911 ὠρισμένα μέτρα πρὸς προστασίαν τῶν Ἑλλήνων μοναχῶν.

Ὁ αὐτὸς πάντοτε Ἐπίσκοπος ἀναφέρει περαιτέρω, ὅτι ἂν ἡ σχετικὴ πρὸς τὸ Ἅγιον Ὄρος παράγρ. τοῦ ἀρθροῦ 62 τῆς Συνθήκης τοῦ Βερολίνου προσέλαβεν τόσο ἀόριστον χαρακτῆρα, τοῦτο ὀφείλεται εἰς ἐπέμβασιν τοῦ Λόρδου Σώλσμπουρου, ὅστις διέβλεπεν εἰς τὰς ἐν Ἄθω ἐπιδιώξεις τοῦ Ρώσσου ἐν Κωνσταντινῶν Πρεσβευτοῦ Ἰγνάτιεφ πολιτικοῦ σκοποῦς.

Ἐτι ἐκτενέστερον ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁμιλεῖ εἰς τὸ αὐτὸ Συνέδριον ὁ Βούλγαρος Ἀρχιεπίσκοπος Μεθόδιος (σελ. 351), ὅστις λέγει ὅτι ὁ Λόρδος Σώλσμπουρου ἐθεώρησεν, ὅτι ἡ Ρωσσία ἐπιδιώκει «στρατηγικοὺς σκοποὺς» εἰς Ἅγιον Ὄρος καὶ ἀναφέρει τὴν περίπτωσιν δύο Ρώσων Ἀξιωματούχων, οἵτινες εἶχον καρῆ μοναχοὶ εἰς Μονὴν τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Τὰς ἀπόψεις ταύτας συνεμερίζετο καὶ ὑπεστήριζεν ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις εἰς τὸ Συνέδριον τοῦ Βερολίνου.

Εἶναι εὐκόλον νὰ δυσφημῆ τις τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἐφ' ὅσον μάλιστα ἀπευθύνεται πρὸς περιβάλλον, τὸ ὁποῖον ἀναγκαστικῶς ἀγνοεῖ τελείως τὰς ἐκεῖ ὑφισταμένας συνθήκας. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις οὐδέποτε ἐπέδιώξε νὰ ἀπαγορεύσῃ εἰς τοὺς ἀλλοδαποὺς ὀρθοδόξους νὰ μονάσουν εἰς τὰς Μονὰς τοῦ Ἄθω, ἀλλ' εἶναι διατεθειμένη νὰ τὸ ἐπιτρέψῃ μόνον ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις, τὰς ὁποίας ἀνωτέρω ἀναφέρομεν.

Η ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΗΛΕΙΑΣ ΙΩΝΑ

Ὁ ἀπὸ Δαμαλῶν Ἰωνᾶς, κατὰ τὸ ἔτος 1833, διωρίσθη Ἐπίσκοπος τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιφερείας Ἡλείας, παραμείνας ἐν αὐτῇ ἐπ' ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα, ἄτε παραιτησάμενος ταύτης διὰ λόγους υγείας καὶ γήρατος.

Ἐν τῇ, πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον, σχετικῇ αὐτοῦ ἀναφορᾷ, ἐξιστῶρει τὸ αἰτιολογικὸν τῆς παραίτησεως ἀπὸ τῆς Ἐπισκοπῆς ταύτης· προετίθετο ὅμως, ἵνα, μετὰ τὴν ἀποδοχὴν αὐτῆς ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, ἀναχωρήσῃ διὰ Σκιάθου πρὸς ἐγκαταβίωσιν τοῦ εἰς τὴν αὐτῆσι Ἱερὰν Κοινοβιακὴν, τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, Μονῆν.

Ἡ Σύνοδος ἐκτιμήσασα τοὺς ὑπαγορευσάντας πρὸς τοιαύτην ἐνέργειαν τοῦ Ἰωνᾶ, λόγους, μετὰ τὴν ὑπ' αὐτῆς ἀποδοχὴν τῆς παραίτησεως ταύτης ἀνηνέχθη πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματεῖαν μετὰ τῆς παρακλήσεως, ὅπως προβῆ εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων πρὸς ἐκδοσιν τοῦ οἰκείου διατάγματος.

Καὶ πράγματι· μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς παραίτησεως τοῦ Ἰωνᾶ καὶ ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἢ Σύνodos ἀπεστειλεν αὐτῷ τὸ κάτωθι ἔγγραφον.

Πρωτ. 1000
Ἀριθ. Διεκ. 498

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 3 Μαΐου 1834.

Ἡ Σύνοδος
Πρὸς

Τὸν Σεβασμιώτατον Ἐπίσκοπον πρῶην Ἁγίον Ἡλείας.

Κατὰ τὰς πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Β. Γραμματεῖαν τῆς Ἐπικρατείας καὶ τὴν Σύνοδον ἀναφορὰς σας, ἡ Κυβέρνησις ἐδέχθη τὴν παραίτησίν σας, ἀπὸ τὴν εἰς ὑμᾶς διὰ τοῦ ἀπὸ 21 Νοεμβρίου (3 Δεκεμβρίου) 1833 Β. Διατάγματος ἐμπιστευθεῖσαν πνευματικὴν διεύθυνσιν τῆς Ἐπισκοπῆς Ἡλείας, καὶ σὰς ἐπιτρέπει, κατὰ τὴν αἰτησίν σας, τὴν εἰς τὸ ἐν Σκιάθῳ Ἱερὸν Κοινόδιον τῆς Εὐαγγελιστρίας, ἐγκαταβίωσίν σας.

Ὅθεν κατὰ συνέπειαν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3198/890 καὶ ἀπὸ 1 Μαΐου ἐγγράφου τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Β. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας, ἢ Σύνodos, ἐν ᾧ ἀφ' ἐνὸς σὰς κοινοποιεῖ τοῦτο πρὸς ὀδηγίαν σας, ἀφ' ἑτέρου σὰς προσκαλεῖ νὰ ἐπιστρέψῃτε πρὸς αὐτὴν τὰ ἐπίσημα τοῦ διορισμοῦ σας, εἰς τὴν Ἐπι-

σημειωτέον ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ δικαιοσύνη, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἤδη ἐτονίσθη, μετὰ μεγάλης ἐπιεικειᾶς καὶ ἀντικειμενικότητος ἔκρινε τοὺς συνεργασθέντας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Κατοχῆς μετὰ τοῦ ἐχθροῦ ξένους μοναχοὺς. Οὗτω, ἐπαναλαμβάνομεν, ἐκ τῶν κατηγορηθέντων 12 μοναχῶν μόνον 6 κατεδικάσθησαν, καὶ τοῦτο διότι ὑπῆρχον ἀναμφισβήτητοι ἀποδείξεις περὶ τῆς ἀντεθνικῆς δρασεώς των. Μεταξὺ αὐτῶν συγκαταλέγεται καὶ ὁ γράψας τὸ ἄρθρον εἰς τὸ «Christian East» Βασίλειος Κριβοσέιεν. Διερωτώμεθα ἐὰν πολλὰ Κράτη θὰ ἐπεδείκνυον τόσῃ ἐπιεικειᾶν καὶ ἀνοχήν, ὅσῃν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπέδειξεν ἐν προκειμένῳ.

Δ. Σ.

σκοπὴν Ἡλείας, ἔγγραφα, καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἔως τοῦδε παρὰ τῆς Σύνodos πρὸς ὑμᾶς ὡς Ἐπίσκοπον Ἡλείας σταλέντα.

Εἰς ἀπάντησιν δὲ θέλετε προσδιορίσει τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν μέλλετε ν' ἀναχωρήσῃτε, διὰ νὰ σὰς ἐφοδιάσῃ ἡ Σύνοδος μετ' ἀναγκαῖα ἔγγραφα.

Τὰ μέλη

Ὁ Κορίνθου Κύριλλος Πρόεδρος
Ὁ Βοιωτίας Παῖσιος
Ὁ Θήρας Ζαχαρίας
Ὁ Ἀττικῆς Νεόφυτος.

Τὴν πνευματικὴν διαποίμανσιν τῆς οὕτωςι χηρευσάσης Ἐπισκοπῆς Ἡλείας ἢ Σύνodos ἀνέθηκεν εἰς τὸν Ἐπίσκοπον Ἀχαΐας Μελέτιον γράφουσα δὲ πρὸς αὐτὸν «ἡ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας» ἐγγώριζεν αὐτῇ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3604/991 καὶ ἀπὸ 14 Μαΐου 1834 ἐγγράφου τῆς ὅτι «Ἡ Κυβέρνησις ἐνέκρινε νὰ ἀνατεθῇ ἡ πνευματικὴ διεύθυνσις τῆς Ἐπισκοπῆς Ἡλείας, κατὰ τὸ Γ' ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 20 Νοεμβρίου (2 Δεκεμβρίου) Β. Δ. πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Ἐπίσκοπον Ἀχαΐας καὶ περὶ τοῦτου εἰδοποιήθη παρὰ τῆς Γραμματείας ταύτης ὁ Νομάρχης Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος. Θέλει δὲ εἰδοποιηθῆ παρὰ τῆς Ἱ. Σύνodos καὶ ὁ Σ. Ἐπίσκοπος διὰ νὰ φροντίσῃ, ὅσον τάχιον περὶ διευθετήσεως καὶ τῆς Ἐπισκοπῆς ταύτης, ἡ ὅποια μένει τοσοῦτους ἤδη μῆνας ἐστερημένη Ἀρχιερατικῆς ἐπισκέψεως».

Ἡ Σύνοδος συγκειμένη ἐκ τῶν Κορίνθου Κυρίλλου ὡς Πρεσβύτου καὶ Βοιωτίας Παῖσιου, Θήρας Ζαχαρίου, Ἀργολίδος Κυρίλλου καὶ Ἀττικῆς Νεοφύτου ὡς μελῶν, ἐγγώρισε τῷ Ἐπισκόπῳ Ἀχαΐας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1000-1107]538 καὶ ἀπὸ 18 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους διαταγῆς τὴν ἀνάθεσιν αὐτῷ τῆς πνευματικῆς ἐποπτείας τῆς Ἐπισκοπῆς Ἡλείας. «Ἐπειδὴ, ἀναγράφεται ἐν αὐτῇ, ὁ Ἐπίσκοπος Ἡλείας Κύριος Ἰωνᾶς διὰ τὸ γῆρας καὶ τὰς σωματικὰς του ἀσθενείας παραιτήθη τῆς Ἐπισκοπῆς Ἡλείας, ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἠδῶκεν, κατὰ τὸ Γ' ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 20 Νοεμβρίου (2 Δεκεμβρίου) Β. Διατάγματος νὰ ἐναποθέσῃ τὴν πνευματικὴν διεύθυνσιν τῆς περὶ οὗ ὁ λόγος Ἐπισκοπῆς Ἡλείας πρὸς ὑμᾶς. Ἡ Σύνοδος ἐν ᾧ σὰς κοινοποιεῖ τοῦτο, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3604]991 ἐγγράφου τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Β. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας, σὰς συγκαίρει καὶ εὐχεται νὰ δικαιοῦσῃτε καὶ κατὰ τοῦτο τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Α. Μ. φροντίζοντες ὅσον τάχιον περὶ διευθετήσεως, καθ' ἃς ἔχετε ὀδηγίαν καὶ διαταγὰς τῆς Σύνodos, καὶ τῆς Ἐπισκοπῆς ταύτης, ἥτις μένει τοσοῦτους ἤδη μῆνας ἐστερημένη Ἀρχιερατικῆς ἐπισκέψεως».

Ὅς γνωστόν, ὁ Ἰωνᾶς εἶχε χρηματίσει Τοποτηρητῆς τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀργολίδος ἀπὸ τοῦ 1830 μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἀνέλαβε τὴν διαποίμανσιν τῆς ἐπαρχίας Ἡλείας· ἐν ὄψει δὲ τῆς μεταβάσεως αὐτοῦ εἰς Σκιάθον, πρὸς περαιτέρω ἐν αὐτῇ, διαμονήν του, παρεκάλεσε τὴν Ἱ. Σύνοδον ὅπως «ἐνεργήσῃ τὴν πληρωμὴν τῶν μηνιαίων μισθῶν χρεωστούμενων

εις αὐτὸν ὡς Τοποτηρητὴν ποτὲ Ναυπλίας ἀνά 160 δραχμὰς τὸν μῆνα καὶ ἀνάλογον εἰς τὸν χαρακτήρα καὶ εἰς τὰς ἐκδουλεύσεις του σύνταξιν».

Ἡ Σύνοδος διαβιβάσασα τὴν σχετικὴν αὐτοῦ ἀναφορὰν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματειῶν, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1258]612 καὶ ἀπὸ 7 Ἰουνίου 1834 ἐγγράφου της, παρεκάλεσεν αὐτὴν «να πράξῃ ὅτι ἐγκρίνη ὑπὲρ τοῦ ἀναφερομένου», ἀπαντήσασαν διὰ τῆς ἀπὸ 13 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ὑπ' ἀριθ. 3961]1228 τοιοῦτου, ὅτι «διὰ τοὺς ἀθαιρέτως παραιτουμένους ὑπαλλήλους τῆς Κυβερνήσεως δὲν ὑπάρχει κενὴ θέσις εἰς τοὺς γενικοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους» καὶ ἐπιλέγει «Πληροφοροῦσα περὶ τούτου ἡ Ἱ. Σύνοδος τὸν Σ. Ἐπίσκοπον πρῶτην Ἡλείας Κύριον Ἰωάνν, εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀπὸ 6 Ἰουνίου ἀναφορᾶς του καὶ τῶν πρὸ αὐτῆς, θέλει τὸν εἰδοποιήσῃ συγχρόνως ὅτι ἡ περαιτέρω διατριβὴ του εἰς Ναύπλιον καταστὰ τοῦ λοιποῦ ἀνωφελῆς καὶ ἐπομένως θέλει τὸν προσκαλέσει νὰ μεταβῇ ἐντὸς ρητῆς προθεσμίας εἰς τὸ ἐν Σκιάθῳ Ἱερὸν Κοινόδιον, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἐξέφρασεν ἤδη ἔφασιν ὁ ἴδιος. Ὅποιαδήποτε ἄλλη παρατήρησις ἐκ μέρους τῆς Σεβασμιότητός του κρίνεται ἀπαράδεκτος».

Ἡ Σύνοδος, κατόπιν τούτου, ἔκρινεν εὐλογον, ἵνα τὰς, ἐν προκειμένῳ, τῆς Γραμματείας ἀπόψεις, διαβιβάσῃ τῷ αἰτοῦντι δι' ὃ γράφουσα πρὸς αὐτὸν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1258-1300]645]16-6-834 ἐγγράφου αὐτῆς ἔλεγεν. «Ἀνέφερον ἡ Σύνοδος τὰς ὁποίας ἀπὸ 6 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἐκάματε πρὸς αὐτὴν αἰτήσεις πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κ.τ.λ. Β. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἔλαβεν, εἰς ἀπάντησιν ὑπ' ἀριθ. 3961]1228 καὶ ἀπὸ 13 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, ὅτι διὰ τοὺς ἀθαιρέτως παραιτουμένους ὑπαλλήλους τῆς Κυβερνήσεως δὲν ὑπάρχει κενὴ θέσις εἰς τοὺς γενικοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους».

Τούτο γνωστοποιούσα πρὸς ὑμᾶς ἡ Σύνοδος σᾶς λέγει συγχρόνως, ὅτι ἡ περαιτέρω διατριβὴ σας εἰς Ναυπλίαν καταστὰ τοῦ λοιποῦ ἀνωφελῆς.

Ὅθεν προσκαλεῖσθε κατὰ συνέπειαν, ν' ἀναχωρήσητε ἐντεῦθεν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς σήμερον, καὶ νὰ μεταβῆτε εἰς τὸ ἐν Σκιάθῳ Κοινοδικιὸν μοναστήριον κατὰ τὴν ἰδίαν ὑμῶν ἔφασιν. Ὅποιαδήποτε ἄλλη παρατήρησις ἀπὸ μέρους ὑμῶν κρίνεται τοῦ λοιποῦ ἀπαράδεκτος».

Ὁ Ἰωάννης λαβὼν γνῶσιν τῶν ἀποφάσεων τούτων τῆς τε Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας ἔκρινεν εὐλογον, ὅπως παρακαλέσῃ τὴν προϊσταμένην αὐτοῦ ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, ὅπως ἐπιτρέψῃ τὴν παραμονὴν αὐτοῦ ἐν Ναυπλίῳ μέχρις ἐξευρέσεως μέσου μεταβάσεως αὐτοῦ εἰς Σκιάθον ἰδοὺ ἡ σχετικὴ αὐτοῦ ἀναφορὰ.

« Πρὸς

Τὴν Σ. Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.
Ἀναφέρω, ὅτι κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1258]675 διαταγὴν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου δίδεται προθεσμία εἰς ἐμὲ δεκαπέντε ἡμέρας νὰ ἐτοιμασθῶ καὶ ἀποπλεύσω εἰς Σκιάθον. Καὶ ἐπειδὴ ἐν πλοῖον ὃν Σκιάθικον, περιμένεται νὰ ἔλθῃ ἐνταῦθα, εἰς τὸ ὁποῖον θέλει ἐπιβῶ βέ-

δκια, ἀν χρονοτριβίσω ἐνταῦθα, ἕως ὅτου φθάσει τὸ ρηθὲν πλοῖον, ὅπου ἀφεύκτως περιμένεται τὴν ἐρχομένην ἐβδομάδα, παρακαλῶ θερμότητος, Ἱερὰ Σύνοδος, μὴ λογισθῇ τούτο ὡς ἀπειθεία ὡσαύτως δέομαι οἴκτω καμφθεῖσα, ἵνα μὲ ἐφοδιάσῃ πρὸς τοὺς πατέρας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἐν Σκιάθῳ μὲ τὰ ἀναγκαῖα σεβάσματα ἐγγραφὰ της πρὸς πλείονα σύστασιν μου. μένω

τῇ 27 Ἰουνίου 1834

Ὁ εὐπειθέστατος

Πρῶτην Ἡλείας Ἰωνᾶς ».

Ἀνεξαρτήτως ὅμως τούτων, ὁ ἐν λόγῳ Ἱεράρχης βραδύτερον, ἦτοι ἐν ἔτει 1852, εἰς γεροντικὴν πλέον ἡλικίαν, ἀνέλαβε τὴν διαποίμανσιν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κορινθίας'.

† Ὁ πρῶτην Λήμιον ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

1. Εἶχεν ἤδη ἐκδοθῆ ὁ, ἀναγράφων τινὰ καὶ περὶ τοῦ Ἰωάν, Α' Τόμος τῆς Ἐπισκοπικῆς ἡμῶν Ἱστορίας ὅτε, ὁ τόσον εὐδοκίμως καὶ ἐπιμελῶς ἀσχολούμενος περὶ τὴν διερευνησιν ἐκκλησιαστικῶν ἱστορικῶν γεγονότων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρωτοπρεσβύτερος κ. Νικόλαος Παπαδόπουλος, μοὶ ἀπέστειλεν ἀντίγραφον ἐπιστολῆς ἀπογόνου τοῦ Ἱεράρχου τούτου, ἧς τὸ περιεχόμενον ἔχει ὡς ἑξῆς.

«19 Αὐγούστου 1940

Πρὸς τὸν Αἰδουσιμώτατον κ. Νικ. Παπαδόπουλον, Πρωτοπρεσβύτερον, ἐφημέριον ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Καρύτσης Ἀθῆνας.

Αἰδουσιμώτατε,

Ἐσχάτως ἦλθεν εἰς τὴν προσοχὴν μου ἐν ἄρθρον σας, δημοσιευθὲν ἐν τῇ τρίτῃ σελίδι τῆς ἐφημερίδος «Καλάβρυτα» τῆς ἐκδόσεως 16 Ἀπριλίου 1931, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐπραγματεῖσθε περὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἰωάν, πρῶτην Δαμαλῶν, Ἡλείας καὶ Κορινθο - Ἀργολίδος.

Ἐπειδὴ ἐκ μητρικῆς κληρονομίας μοῦ ἔχει δοθῆ ἡ ἐλευθερία νὰ πιστεύω, ὅτι εἰμαι ἀπόγονος τῆς οἰκογενείας, ἐξ ἧς κατήγετο ὁ Ἰωάν (ἐκ τοῦ ἐκ μητρὸς γένους) διὰ τούτου θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοῦ γράψετε, ἐὰν ἐκεῖνο τὸ ἄρθρον σας ἐγένετο ἀφορμὴ, ὅπως ἐξακριβώσητε, ὅπως ἐλέγετε, τὸν τόπον καὶ οἰκογένειαν τοῦ Ἰωάν, καὶ τὴν μονὴν τῆς κουρᾶς του καὶ πῶθεν προέρχονται αἱ πληροφορίες σας.

Εἰς ἀντάλλαγμα ἐγὼ θὰ σᾶς δώσω ἐνταῦθα, ἐκεῖνα πού θετικῶς γνωρίζω περὶ Ἰωάν.

Ὅταν ἤμην μικρὸς, πολὺ μικρὸς, ἐνθυμοῦμαι, ὅτι ἡ γιὰ μου ἡ ἡθεῖα μου ἡ ἡ μητέρα μου, μοῦ εἶχον εἶπει, ὅτι ὅταν ὁ Ὄθων ἦλθεν εἰς Ἑλλάδα ἔδωσε τὸν ὄρκον του ὡς Βασιλεὺς εἰς ἕνα ἐκ «τῶν θεῶν μου». Ἀλλὰ ἤμην πολὺ μικρὸς, ὅπως ἀντιληφθῆ τὴν ἀξίαν τῆς πληροφορίας καὶ μεταναστεύσας μικρὸς εἰς Ἀμερικὴν, καὶ ἀποροφηθῆς τῆς προσοχῆς μου ἐπὶ τὴν βιοπάλην μου ἦτο σχεδὸν ἀδύνατον νὰ ἐξακριβώσω τὴν θετικότητα τῆς πληροφορίας, καίτοι ὅταν ἐμεγάλωσα καὶ τὸ ἐνεθυμούμην ἀποροῦσα ἐὰν κατὰ πόσον ἦτο ἀληθές.

Τὴν παρελθεῖσαν ἐβδομάδα ὅμως μὲ ἐπεσκέφθη κάποιος θεῖός μου, ἀδελφός τῆς μητρὸς μου, ὅστις μοῦ ἐπέδειξε μερικὰ ἀνεκτίμητα ἐγγράφα, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταλέγονται.

1) Ἰδιόγραφος ἐπιστολῆ τοῦ Κυβερνήτου Ἰωάννου Καποδίστρια πρὸς τὸν Ἰωάνν, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 23 Ἰουλίου 1830, διὰ τῆς ὁποίας τοῦ ἀγγέλλει, ὅτι ἐδιωρίσθη ἐκκλησιαστικὸς Τοποτηρητῆς τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίας.

2) Τὴν σφραγίδα τοῦ Ἰωάν (Ἑλληνιστὶ καὶ Τουρκιστὶ).

3) Ἀντίγραφον διατάγματος τοῦ Ἰωάν, ὡς Ἰπουργοῦ τῆς Θρησκείας ὑπογεγραμμένον ὡς «Δαμαλῶν Ἰωνᾶς» ὑπὸ ἡμερομηνίαν Ὀκτωβρίου 1825.

4) Ἰδιόχειρον ἐπιστολὴν, ἑλληνιστὶ, πρὸς τὸν «πρῶτην Δαμαλῶν κὺρ Ἰωάνν» τοῦ Τούρκου Διοικητοῦ Τριπόλεως ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2 Ὀκτωβρίου 1816, δι' ἧς τοῦ λέγει, ὅτι ἐδιωρίσθη ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου Μητροπολίτης Ἀργολίδος καὶ Τρι-

ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΕΝ Τῃ ΓΑΛΛΙΚῃ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Οἱ ἐφημέριοι ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἐκκλησίᾳ κατὰ κανόνα εἶναι ἱερεῖς ἀνήκοντες εἰς τὸν ἐφημεριακὸν κλήρον ἐκάστης Μητροπόλεως καὶ ἐξαρτώμενοι ἐκ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου. Οἱ κληρικοὶ τῶν διαφόρων Μοναχικῶν Ταγματίων ἔχουν ἴδιαν ὀργάνωσιν καὶ Διεύθυνσιν καὶ μόνον διὰ τὴν τάξιν ὑπόκεινται εἰς τοὺς κατὰ τόπους Ἱεράρχας, χρησιμοποιούμενοι ἐνίοτε καὶ εἰς ἐφημεριακὰς ὑπηρεσίας.

Ὁ ἐφημεριακὸς κλήρος ἐκπαιδεύεται καὶ παρασκευάζεται εἰς τὰ Σεμινάρια καὶ τὰς Θεολογικὰς Σχολὰς. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν καὶ τὴν χειροτονίαν οἱ νεοδιοριζόμενοι ἐφημέριοι τοποθετοῦνται ὡς βοηθοὶ τοῦ ἐφημερίου ὄστις, ὡς προϊστάμενος μὲ πολυετῆ συνήθως ὑπηρεσίαν καὶ πείραν, ἀναλαμβάνει νὰ κατατοπίσῃ τοὺς βοηθούς του εἰς τὸν ρυθμὸν τῆς ἐνοριακῆς δράσεως καὶ τὸν ρυθμὸν τῶν ἐφημεριακῶν καθηκόντων. Τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι ἐξαιρετικῆς σημασίας, διότι ὁ Προϊστάμενος ἐφημέριος ἔχει ὅλην τὴν εὐθύνην τῆς συμπεριφορᾶς, τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐργασίας τῶν ὑφισταμένων του συνεφημερίων. Εἶναι συνήθως ὁ πνευματικὸς πατήρ καὶ ὁδηγός, εἰς τὸν ὅποιον δεικνύουν μεγάλον σεβασμὸν καὶ ἀπειριόριστον ὑπακοήν. Τοῦτο βεβαίως, προκειμένου περὶ τῶν ἐνοριῶν τῶν πόλεων, εἰς τὰς ὁποίας τοποθετοῦνται περισσότεροι ἐφημέριοι.

πόλεως ὑπογεγραμμένον «*Içét péğ éfántης πεκήρ παζά Ζαδές*».

Ὅπως ἡμεῖς οἰκογενειακῶς πιστεύομεν ὁ Ἰωάννης ἦτο ἀδελφός τοῦ πατρός, τοῦ Δημητρίου Κωνσταντινίδου, ἐκ Σουδενῶν τῶν Καλαβρύτων. Ὁ Δημήτριος Κωνσταντινίδης εἶχε ἀδελφὸν τὸν Ἰωσήφ Κωνσταντινίδου, ὅστις ἐξεπαιδεύθη δαπάναις τοῦ Ἰωάννου, εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολήν. Ὁ Ἰωσήφ Κωνσταντινίδης ἐδωρίσθη Ἐπίσκοπος Γυθείου τὴν 21 Ἰουλίου 1859 καὶ ὁ διορισμὸς του ἔχει τὸ ὄνομα «*Ἰωσήφ Κωνσταντινίδης*» ἀλλὰ εἰς ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε ἐλθόντα εἰς προσοχὴν μου ἔγραφα, οὐδαμῶς συνδέεται τὸ ὄνομα τοῦ Ἰωάννου, μὲ τὸ ὄνομα Κωνσταντινίδου, δι' ὃ καὶ ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς ἐπιστολῆς μου. Ὁ Δημήτριος Κωνσταντινίδης εἶχε καὶ τὸν διδάσκαλον Κωνσταντῖνον Κωνσταντινίδου, μεταξὺ τῶν τεσσάρων υἱῶν δὲ τοῦ Κων. Κωνσταντινίδου, συγκατελέγετο καὶ ὁ ἐν Ἰουλίῳ 1921 ἀποθανὼν ἐν Ἀθήναις ταγματάρχης Ἰωάννης Κ. Κωνσταντινίδης. Ματαξὺ δὲ τῶν δύο θυγατέρων τοῦ Κων. Κωνσταντινίδου συγκατελέγετο καὶ ἡ Εὐφροσύνη μήτηρ μου, νυμφευθεῖσα ἐν Κέρκεζῃ τῶν Καλαβρύτων.

Κατὰ πληροφορίας μου τὰ Σουδενὰ (Θεοτόκος) ὅπου διέμενεν ὁ Δημ. Κωνσταντινίδης ἐκάησαν τελείως κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν, οἱ δὲ κάτοικοι του πολλάκις διὰ νὰ κάμουν διάκρισιν μὲ τὰ ἄλλα Σουδενὰ ὠνόμαζον «*τὴν Θεοτόκον*» τὰ καμένα Σουδενὰ. Τοῦτο πιθανὸν εἶναι μία αἰτία πού δὲν γνωρίζω μέχρι τοῦ παρόντος οὔτε τὸ πρῶτον ὄνομα τοῦ πατρός τοῦ προπάππου μου Δημητρίου Κωνσταντινίδου (τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἰωάννου).

Εἰς τὸ ἄρθρον σας ὄφειλον τὴν πληροφορίαν ὅτι ὁ Ἰωάννης ἐγεννήθη τῷ 1765 καὶ θὰ σὰς παρακαλέσω νὰ μὴ γράψετε ἐκ ποίας πηγῆς τὸ ἀντλήσατε.

Ἐπιτός τοῦ ὅτι θὰ μείνῃ τὸ ὄνομά σας αἰώνιον εἰς τὰ οἰκογενειακά μας ἔγγραφα, διὰ τὰς πληροφορίας τὰς ὁποίας θὰ μοῦ δώσετε, σὰς βεβαιῶ περὶ τῆς αἰωνίας, καὶ εὐκρινούς καὶ ἀπεριόριστον ὑποχρέωσιν, δι' οἰκονομικῆς πληροφορίας μοῦ δώσετε περὶ Ἰωάννου, ἥτις θετικῶς τὸν διευκρινεῖ ὡς Κωνσταντινίδου.

Αἰαν εὐσεβῆστος
Γεώργιος Α. Σπανόπουλος»

Ἐπειδὴ ἡ ἐφημεριακὴ ὑπηρεσία θεωρεῖται ὡς τὸ κατ' ἔξοχον ἔργον τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὄχι ὡς ἓνας τρόπος πορισμοῦ τῶν πρὸς τὸ ζῆν καὶ ἐπειδὴ οἱ ἐφημέριοι εἶναι χωρὶς μεγάλας ὑποχρεώσεις οἰκονομικὰς, ὅπως ἡ συντήρησις οἰκογενείας, ἀρκούντων εἰς ἐλαχίστας οἰκονομικὰς ἀπολαύς καὶ παρατηρεῖται τοῦτο τὸ ὥραϊον φαινόμενον: Εἰς ἐκάστην ἐνορίαν ὑπάρχουν πολλοὶ ἐφημέριοι καὶ ἔνεκα τούτου εἶναι εὐκολώτερον νὰ γίνῃ ἡ κατανομή τῆς ἐκκλησιαστικῆς δράσεως καὶ νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ συστηματικὴ πνευματικὴ καλλιέργεια τῆς ἐνορίας. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὰ καθαρῶς λειτουργικὰ καθήκοντα, ὁ πρῶτος βοηθὸς ἀναλαμβάνει τοὺς γάμους, ὁ δεῦτερος τὰς κηδείας, κ.λ.π. Τὰ δὲ πνευματικὰ καθήκοντα, ὅπως Κατηχητικὰ Σχολεῖα, ὁργανώσεις νέων, διαλέξεις, κηρύγματα, συγκεντρώσεις γονέων, μητέρων, κύκλοι Γραφῆς, ζητήματα θεάτρου, κινηματογράφου, ἐκδρομαί, ἐπισκέψεις ἀσθενῶν, φιλανθρωπία καὶ τόσα ἄλλα, ἀνατίθενται εἰς τοὺς βοηθούς ἐφημερίους, ἀναλόγως τῆς ἐιδικότητος καὶ τῆς ἐπιδόσεως ἐκάστου.

Σχεδὸν καθ' ἑκάστην πάντες οἱ ἐφημέριοι λειτουργοῦν, ὄχι μόνον διότι τοῦτο εἶναι καθήκον τοῦ κληρικοῦ, τὸ ὅποιον μάλιστα ἔχει ἀρκούντως τονισθῆ εἰς τὴν Δυτικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ καὶ διότι συνήθως οἱ πιστοὶ ζητοῦν εἰδικὰς λειτουργίας διὰ τοὺς νεκρούς των καὶ τοῦτο ἔχει ἀντικαταστήσει τὰ παντὸς εἶδους μνημονεύματα τῶν νεκρῶν, μνημόσυνα, κόλλυβα αἰτήσεις κ.λ.π.

Ἡ ἐξομολόγησις εἶναι ἔργον καὶ καθήκον πάντων τῶν ἱερέων, ἀφ' ἧς στιγμῆς λαμβάνουν τὴν ἱερωσύνην. Τοῦτο ἐξηγεῖ καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐξομολογητηρίων εἰς τοὺς ναοὺς καὶ μάλιστα μὲ τὸ ὄνομα ἐκάστου πνευματικοῦ. Ἡ ὁμάς αὕτη τῶν συνεφημερίων πολλὰκις διαμενοῦ καὶ διαιτᾶται ἐπὶ τὸ αὐτό. Ἐχουν κοινὰ τὰ πάντα καὶ ἀποτελοῦν ἓνα εἶδος ἀδελφότητος. Πολλάκις ὅμως ἕκαστος κληρικὸς ζῆ μόνος ἢ μετὰ τῆς πατρικῆς του οἰκογενείας.

Ἡ ὀργάνωσις τῆς Ἐνορίας ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς καὶ δράσεως. Ὅλα τὰ ἄλλα εἶναι μέσα βοηθητικά. Καὶ εἶναι ἐκτάκτως διδακτικὸν καὶ ἄξιον πολλῆς προσοχῆς, ὅτι ἡ διοργάνωσις τῆς ἐνορίας παρουσιάζει τὴν Ἐκκλησίαν ζῶσαν καὶ ἀγωνιζομένην νὰ διεισδύῃ, διαρκῶς καὶ περισσότερον, εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς. Διὰ τῆς ἐνοριακῆς ὀργανώσεως ἀποβαίνει ἡ Ἐκκλησία ὁ σοβαρώτερος παράγων ἠθικοποιήσεως τῆς κοινωνίας. Ἡ Ἐνορία ἀποτελεῖ τὸ βασικὸν κύτταρον καὶ ἡ θέσις τοῦ Ἐφημερίου εἶναι κατ' ἔξοχον σημαντικὴ καὶ σπουδαία. Ὁ Ἐφημέριος καθίσταται πνευματικὸς ἀρχηγός καὶ ὁδηγός, ὁ ποιμὴν τῶν λογικῶν προβάτων. Καὶ ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἐφημερίου καθίσταται περισσότερον σπουδαία καὶ σοβαρὰ, ἐπειδὴ εἶναι τὸ μοναδικὸν πρόσωπον, τὸ ὅποιον ἔρχεται εἰς ψυχικὴν ἐπαφὴν καὶ σχέσιν μὲ τοὺς ἐνορίτας του, ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἀκόμη πού θὰ γεννηθῶν μέχρι τοῦ θανάτου των καὶ πέραν τούτου.

Τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας θὰ στηρίζεται πάντοτε ἐπὶ τῆς ἐνοριακῆς διοργανώσεως. Ἐκεῖ πρέπει νὰ ριφθῇ τὸ κέντρον τοῦ βάρους. Ἱερεῖς κατηρητισμένοι, ποιμένες καλοί. Τότε ἡ Ἐνορία θὰ ἀποβῇ ἡ φιλό-

ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

ΤΗΣ Κ. ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙ ΑΜΑΡΤΙΑΣ*

Τοῦ ἱεροῦ κώδικος τῆς Κ. Διαθήκης ἔχοντος συμπληρωματικὸν χαρακτῆρα κατὰ τοὺς λόγους τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας εἰπόντος διὰ τὸν τῆς Παλαιᾶς τοιοῦτον, ὅτι «οὐκ ἦλθε καταλύσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας, ἀλλὰ πληρῶσαι¹» τὰ διδάγματα τοῦ δευτέρου διατηροῦσι τὸ αὐτὸ κύρος μὲ τὸ τοῦ πρώτου. Ὁ συμπληρωματικὸς ὁμοῦ χαρακτῆρ τῆς Κ. Διαθήκης ἔχει διττὴν ὄψιν. Τοῦτο μὲν εἶναι καταλυτικὸς τύπων καὶ κανόνων τοῦ Νόμου, ὅστις ὑπῆρξε σκιά καὶ παιδαγωγὸς μέχρι τοῦ χρόνου τῆς χάριτος², τοῦτο δὲ προσθετικὸς νέων πνευματικωτέρων καὶ θειοτέρων. Ἀκριβῶς, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἁμαρτίαν, τὴν αὐτὴν, ἀρνητικὴν καὶ θετικὴν, ὁδὸν θὰ ἀκολουθήσωμεν, ἀφ' ἑνὸς ὑποδεικνύοντες τὰς ὑπὸ τῆς Κ. Διαθήκης καταργηθείσας ἀντιλήψεις τῆς Παλαιᾶς, ἀφ' ἑτέρου δὲ διαγράφοντες τὰς νέας τοιαύτας.

Οὕτω ὅτε Χριστὸς καὶ οἱ μαθηταὶ Αὐτοῦ ἔργω τε καὶ λόγῳ κατήγγησαν ἀνεπιστρέφτι πάσας τὰς περὶ ἁμαρτίας ιδέας τὰς συνδεδεμένας μὲ νομικὰς καὶ τελετουργικὰς διατάξεις³ καὶ διατάξεις περὶ καθαρῶν καὶ ἀκαθάρτων καὶ ἄλλας τοιαύτας φερούσας ἀπρόσωπον χαρακτῆρα ἁμαρτίας, ἀπαιτοῦντες μόνον τὴν πληρῶσιν τῶν ἠθικῶν ἐντολῶν⁴. Διὰ τοῦ Εὐαγγελίου τῆς χάριτος κατηγγήθησαν νομηνιαὶ καὶ Σάβ-

βατα¹ βρώσεις καὶ πόσεις², ἱεροὶ τόποι³, περιτομαὶ καὶ ἀκροβυστία⁴. Τὸ δὲ ἐν Ἰόππῃ ὄραμα τοῦ Πέτρου κατήγγησε τὴν διάκρισιν καθαρῶν καὶ ἀκαθάρτων⁵, τοῦ Παύλου σφοδρῶς ἐπίσης ἐπιτεθέντος κατὰ πάντων τούτων καὶ κατὰ τῆς τηρήσεως τῶν τύπων τοῦ νόμου⁶.

Καὶ ταῦτα μὲν ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν ἀρνητικὸν χαρακτῆρα τῆς διδασκαλίας τῆς Κ. Διαθήκης περὶ ἁμαρτίας. Φέρε δὲ νῦν ἴδωμεν τί τὸ θετικὸν αὐτῆ διδάσκει περὶ τῆς φύσεως, τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἁμαρτίας. Ὡς πρὸς ταῦτα, γενικῶς μὲν παρατηροῦμεν, ὅτι ὑπὸ τῆς Καινῆς προϋποτίθεται πᾶσα ἡ διδασκαλία τῆς Παλαιᾶς⁷, διότι διὰ τὴν ἐν αὐτῇ περιγραφομένην ἁμαρτίαν ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς⁸ καὶ ἐσταυρώθη. Ὁ «Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς⁹», καὶ «τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον»¹⁰. Αὐτοῦ ἄλλωστε τούτου τοῦ Εὐαγγελίου ὁ ἀρνητικὸς σκοπὸς εἶναι ἡ ἄρσις τῆς ἁμαρτίας ἐκ τοῦ κόσμου καὶ ἡ θεραπεία τῶν ἁμαρτωλῶν. Ἰδοὺ ἡ θεία καὶ χαροποιὸς κλήσις τοῦ Λυτρωτοῦ πρὸς τὸν κόσμον: «Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς»¹¹.

Εἰδικώτερον δέ, ὡς πρὸς μὲν τὴν φύσιν τῆς ἁμαρτίας ἡ Κ. Διαθήκη δὲν ἔχει ἰδιαιτέραν τινὰ διδασκαλίαν ἀπὸ τῆς Παλαιᾶς. Ἡ πρώτη ὑποθέτει τὴν τῆς δευτέρας ιδέαν τῆς παραβάσεως καὶ τῆς παρακοῆς. «Διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν Θεὸν ἀτιμάζεις», λέγει ὁ Παῦλος¹². Ὁ νόμος δ' εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις ἐφανερώσε τὴν ἁμαρτίαν¹³ «οὐ γὰρ οὐκ ἔστι νόμος, οὐδὲ παράβασις»¹⁴. Διότι «ἄχρι νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν τῷ κόσμῳ, ἁμαρτία δὲ οὐκ ἔλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου»¹⁴. Ἐντεῦθεν ἡ ἁμαρτία χαρακτηρίζεται ὡς ἀνομία καὶ ἀδικία. «Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρ-

* Ἀπόσπασμα ἐξ ἐνδεύτερας μελέτης τοῦ συγγραφέως περὶ τοῦ προβλήματος τῆς ἁμαρτίας.

1. Ματθ. 5, 17.
2. Ἐβρ. 10,1. 4 ἔξ. 9,11 ἔξ.—8,5 ἔξ.—Κολ. 2,17.—Γαλ. 3,24.—Ρωμ. 4,14. κ.ά.
3. Αἱ θυσίαι «οὐδέποτε δύνανται περιελθεῖν ἁμαρτίας... ἀδύνατον γὰρ αἴμα τῶρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας». Ἐβρ. 10,11. 4.
4. Μάρκ. 10,19 ἔξ.—Ματθ. 19,16 ἔξ.—Λουκ. 18,18 ἔξ.—κ.ά. ἰδὲ καὶ Millar Burrows, Biblical Theology, Philadelphia 1946, p. 51 ἔξ.

στοργος μήτηρ, «ἡ ὄρνις» ἡ ὁποία θὰ θερμαίνει καὶ θὰ προστατεύη «ὑπὸ τὰς πτέρυγας» τῆς τὰ τέκνα τῆς. Ἡ ἐνοριακὴ δρᾶσις, σήμερον ἰδιαιτέρως, ἀπαιτεῖ μίαν εὐρεΐαν διοργάνωσιν, ἡ ὁποία θὰ τείνη νὰ περιλάβῃ κάθε ἐκδήλωσιν τῆς ἰδιωτικῆς καὶ δημοσίας ζωῆς τῶν ἐνοριτῶν. Χρειάζεται μία πνευματικὴ καὶ κοινωνικὴ διοργάνωσις, ἡ ὁποία θὰ χρησιμεύη ὡς κρονονὸς διὰ τὴν ἐνίσχυσιν καὶ διοχέτευσιν τῆς χριστιανικῆς ζωῆς εἰς τὴν θρησκευτικῶς ἀδιάφορον καὶ ἠθικῶς ἀπονεκρωμένην κοινωνίαν. Καὶ ἡ ἐνοριακὴ ὁργάνωσις ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἐκκλησίᾳ, παρὰ τὰ ἐμπόδια, ἔρχεται ὡς ζωογόνος ἀναγεννητικὴ πνοὴ νὰ ἀποτοξινώσῃ τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ἀτμοσφαιρᾶν τῆς κοινωνίας καὶ νὰ κερδίσῃ ὑπὲρ τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ ἕνα παραπαίοντα λαόν, τὸν ὁποῖον διεκδικοῦν μὲ τόσον μένος αἱ δυνάμεις τοῦ σκότους καὶ τοῦ ὀλέθρου.

Ἀρχιμ. ΤΙΜΟΘΕΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗΣ

1. Ματθ. 12,8.12. — Μάρκ. 2,27. — Ἰωάν. 5,18. — Κολ. 2,16. κ.ά.
2. Ματθ. 15,11.17.—Κολ. 2,16.
3. Ἰωάν. 4,21.
4. Γαλ. 5,6.—6,17. — Κολ. 3,11.—Α' Κορ. 7,19.—Ρωμ. 3,1.—
5. Πράξ. 10,10 ἔξ.
6. Γαλ. 2,11 ἔξ. — Κολ. 2,16 καὶ 20: «Εἰ οὖν ἀπεθάνατε σὺν τῷ Χριστῷ... τί δογματίζεσθε, μὴ ἄφη μηδὲ γεύση μηδὲ θίγης;» Ὁ ἴδιος ὁμοῦ ὁ Παῦλος ἐνεκα τῶν ἀσθενῶν τῆ πίστει συγκαταβαίνει εἰς τὴν τήρησιν τοῦ Νόμου. Ἰδὲ Α' Κορινθ. 8, 1 ἔξ. Πράξ. 21, 18 ἔξ.
7. *Dorner, System of Christ. Doctrine.* (En. tr.) vol. II, p. 325.
8. «Οἴδατε, ὅτι Ἐκεῖνος ἐφανερώθη, ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἄρῃ». Α' Ἰωάν. 3, 5. Ἰδὲ καὶ 3, 8. Ἐπίσης Ματθ. 1, 21. Ἐβρ. 8, 3 κ.ά.
9. Α' Κορινθ. 15,3.
10. Α' Πέτρου 2, 24. Ἰδὲ καὶ Ματθ. 26, 28. Λουκ. 24, 46. 47. Ρωμ. 5, 6. 8. Β' Κορ. 5, 14. Γαλ. 1, 4. Ἐφεσ. 1, 7. Τίτ. 2, 14. Ἐβρ. 1, 3. 2, 17. 18. 9, 28. 12, 2. Α' Πέτρου 3, 18. 4, 1-2. Α' Ἰωάν. 1, 7. Α' ποκ. 1, 5.
11. Ματθ. 11, 28. Ἰδὲ καὶ 9, 13: «οὐ γὰρ ἦλθον καλεῖσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν». Ἰδὲ καὶ Μάρκ. 2, 17. Ἰωάν. 1, 29. Α' Τιμ. 1, 15. Κολ. 1, 14.
12. Ρωμ. 2,24.—Ἰδὲ καὶ Ἐβρ. 2,2: «Πᾶσα παράβασις καὶ παρακοῆ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν». Ἐπίσης Ρωμ. 5,19.—Ἰακ. 2,9-12.
13. Ρωμ. 4,15.
14. Ρωμ. 5,14.

τιαν και την ανομιαν ποιει, και η αμαρτια εστιν η ανομια»¹. Και «πασα αδικια αμαρτια εστιν»². Καθίσταται όμως η αμαρτία εν τῇ Καινῇ αὐστηροτέρα, διότι εἶναι ἀνάλογος μετὰ τὴν ἰδέαν περὶ Θεοῦ, τοῦ ὁποῦλου ἡ βούλησις, οὕσα τὸ ὑψιστον ἀγαθόν³, ἐρημνεύεται ὡς «ἀγάπη» πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον⁴. Ὅθεν αμαρτία εἶναι ἡ ἀποτυχία νὰ πραγματοποιησῆ τις τὸ προβαλλόμενον ἰδανικόν, καθ' ὃ δέον νὰ καταστῆ οὗτος ἄξιον τέκνον τοῦ πατρὸς, τόσον τέλειος «ὡσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστιν»⁵. Θεμελιώδης ἐπομένως χαρακτηρ μᾶς πράξεως εἶναι ἡ ἀγαθὴ ἐσωτερικὴ προθέσις καὶ τάσις⁶ χωρὶς νὰ ἐξυπακούηται ἐντεῦθεν, ὅτι εἶναι ἀρκεταὶ αἱ ἀγαθαὶ προθέσεις μὴ συνοδευόμεναι μετὰ πράξιν⁷. Γενικῶς, ὑποκειμένης τῆς αμαρτίας ὡς βάσεως ἀναγκαίως διὰ τὴν σωτηρίαν, κυριαρχοῦσα ἀντίληψις δι' ὅλης τῆς Γραφῆς εἶναι προδήλως ἡ παρακοὴ εἰς τὴν ἀποκαλυφθεῖσαν θέλησιν τοῦ Θεοῦ.

Τὴν δὲ καθολικότητα τῆς αμαρτίας μαρτυροῦσιν αὐτὸ τοῦτο ἡ ἔλευσις τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὸν κόσμον καὶ τὸ κήρυγμα μετανοίας πρὸς πάντας καὶ ἡ ἀποστολὴ τῶν μαθητῶν Του εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἵνα κηρύξωσιν «ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄψιν αμαρτιῶν»⁸. Ὁ Κύριος κατὰ τὸν λιθοβολισμόν τῆς ἀτυχούς ἐκείνης γυναικὸς εἶπε τὸ βαρυσήμαντον ἐκεῖνο: «ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος βαλέτω λίθον ἐπ' αὐτήν»⁹. Ὁ δὲ Παῦλος ἀδιστακτικῶς λέγει: «πάντες γὰρ ἡμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ»¹⁰. Καὶ «ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται», συνηγεῖ ὁ Ἰωάννης.¹¹

Ἐὰν ἡ Π. Διαθήκη δὲν διδάσκη τι τὸ σαφὲς περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς αμαρτίας ἐν τῇ πτώσει τοῦ Ἀδάμ, ἥδη ἡ Καινὴ σαφῶς ἀναγνωρίζει τοῦτο λέγουσα, ὅτι «δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ αμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσηλθε»¹², τοῦ Ἀδάμ. Ἐνῶ ὅμως εἰσηγεῖται ἡ ἰδέα τῆς προπατορικῆς αμαρτίας ὡς ἀρχῆς καὶ πηγῆς τῆς αμαρτίας καὶ διαφθορᾶς τοῦ ἀνθρώπινου γένους, ἐν τούτοις δὲν ἐκτίθεται σαφέστερον ποῦ ἀκριβῶς ἐν τῷ Ἀδάμ ἐκεῖτο ἡ ἀρχὴ τῆς αμαρτίας. Ἀλλαχού φέρεται, ὅτι ἡ αμαρτία εἶναι ἔργον τοῦ Διαβόλου¹³. Ἀλλὰ μὴν ὁ Διάβολος ἐκρύπτετο κατὰ

τὴν Καινὴν ὑπὸ τὸν ὄφιν¹, ὅστις παρέσυρε τὸ πρῶτον ἀνθρώπινον ζεῦγος εἰς παράβασιν τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν πᾶσιν καὶ τὴν αμαρτίαν. Ἡ τοῦ διαβόλου ὅμως παρεμβολὴ εἶναι ἐξωτερικόν στοιχεῖον, πειρασμός μόνον. Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ἐξωτερικοῦ τούτου στοιχείου ὑπάρχει καὶ ἐσωτερικόν. «Ἔσωθεν γὰρ, εἶπεν ὁ Κύριος, ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διολογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται»². Ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ ὁ Ἰάκωβος διδάσκει, ὅτι «ἐκαστος πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος. Εἴτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκει αμαρτίαν»³. Πάντων ὅμως τούτων ὑποτίθεται ἡ ἐλευθερία τῆς βουλήσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ παρακοῇ τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸ τοῦτο τὸ κήρυγμα τῆς μετανοίας ὑποθέτει δυνατότητα μεταβολῆς καὶ ἐπομένως δυνατότητα ἐκλογῆς μεταξὺ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. «Ἴδε ὑγιῆς γέγονας· μηκέτι ἀμάρτανε»⁴, συνιστᾷ ὁ θεὸς Λυτρωτῆς τῷ Ἰαθέντι παραλυτικῷ. Ὅλη δὲ ἡ Γραφή προὑποθέτει τὴν ἰκανότητα τοῦ ἀνθρώπου νὰ μεταστραφῆ πρὸς τὸ ἀγαθόν καὶ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν αμαρτίαν κατέχοντος τὸ δῶρον τῆς ἐλευθερίας, ἥτις εἶναι ἡ κυρίως πηγὴ τῆς αμαρτίας.⁵

Εἰς πάντα ταῦτα δέον νὰ προσθέσωμεν χαρακτηριστικὰ τινα γνωρίσματα τῆς αμαρτίας κατὰ τὴν Κ. Διαθήκην. Οὕτω ἡ αμαρτία παρουσιάζεται τοῦτο μὲν ὡς δουλεία⁶ καὶ δύναμις⁷, τοῦτο δὲ ὡς ἀπιστία εἰς τὸν Χριστὸν—«πᾶν δέ, ὃ οὐκ ἐκ πίστεως, ἀμαρτία ἐστίν»⁸—δι' ὧν εὐρύνεται ἡ ἐννοια τῆς αμαρτίας ἐτι περισσότερον. Διὰ τῆς ἐλεύσεως δηλ. τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν κόσμον ἐγεννήθη ἡ δυνατότης νέας αμαρτίας ἐκ τῆς ἀπορρίψεως τῆς προσφερομένης σωτηρίας. «Εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, αμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς αμαρτίας αὐτῶν»⁹. Ἀλλ' ὅ,τι δήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ αμαρτία καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς κακόν, ἐπέρχεται καὶ δι' αὐτὴν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τὸ τέλος, ὁ θάνατος αὐτῆς¹⁰, ὅπερ ἀποτελεῖ σταθερὸν δίδαγμα τῆς Κ. Διαθήκης.

Περιγράψαντες ὡς ἀνωτέρω τὴν αμαρτίαν ὑπὸ τὸ φῶς τῆς Κ. Διαθήκης, παρατηροῦμεν ἐν κατακλείδι, ὅτι αὕτη προσπαθεῖ νὰ καταστήσῃ τὸν ἄν-

1. Ἀ' Ἰωάν. 3,4.
2. Ἀ' Ἰωάν. 5,17.
3. Ἰδὲ Μ. Burrows, Bibl. Theol. σελ. 155.
4. Ἰδὲ Ματθ. 19, 18 ἔξ. — Ἐν παραβολῇ πρὸς Ματθ. 5,20.
5. Ματθ. 5, 48.
6. Ματθ. 5,21 ἔξ.—27 ἔξ. — καὶ Μάρκ. 7,21 ἔξ.
7. Ματθ. 7,15-27. Ἰδὲ καὶ Ἰακώβου 2.
8. Λουκ. 24, 47. — Ἰδὲ καὶ Ματθ. 28, 19—20. — 24, 14. — 13, 31 — 32. — Μάρκ. 16, 15 ἔξ. — Πράξ. 1, 8. — 2, 38 — 39. — Κολ. 1, 23.
9. Ἰωάν. 8, 7.
10. Ρωμ. 3,23—Ἰδὲ καὶ 3,9.—8, 20 ἔξ.—Ἀ' Ἰωάν. 1,10. 2,1 — 2. — καὶ 1,8: «Ἐὰν εἴπωμεν, ὅτι αμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἐστὶν ἐν ἡμῖν».
11. Ἀ' Ἰωάν. 5, 19.
12. Ρωμ. 5,12. — Ἰδὲ καὶ 5, 15 καὶ 19: «διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου αμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί». Περβλ. καὶ Ἀ' Κορ. 15, 45—48.
13. Ἰωάν. 8, 44. — 13, 2. — Ἀ' Ἰωάν. 3, 8. — Ἀ' Πέτρ. 5,8. — Ἰακ. 4, 7.

1. Ἰωάν. 8, 44. — Ἀποκ. 20, 2. — Ἰδὲ καὶ Σοφοκλέους 4. Λόγη. Ἡ Κοσμογονία κατὰ τὴν Ἀγ. Γραφήν καὶ τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνας, Θεσσαλονίκη 1937, σελ. 55 ἔξ.
2. Μάρκ. 7,21. — Ἰδὲ καὶ Ματθ. 15, 19. — καὶ 23, 25—26. — Λουκ. 11, 39.
3. Ἰακ. 1,14.
4. Ἰωάν. 5, 14.
5. Ματθ. 5, 21, 28. 34. — Ἀ' Κορ. 6, 9. 18. κ. ἄ.
6. «Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν αμαρτίαν δούλος ἐστὶ τῆς αμαρτίας». Ἰωάν. 8,34.—Ἰδὲ καὶ Ρωμ. 6,6. 20.—7,6.—Γαλ.4,8.—Τίτ. 3,3.
7. «Νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτό, ἀλλ' ἡ οἰκοῖσα ἐν ἐμοὶ αμαρτία». Ρωμ. 7,17.
8. Ρωμ. 14,23.—Ἰδὲ καὶ Μάρκ. 16,16.—Λουκ. 1,45.—8,12.—Ἰωάν. 3,18,36.—6,35,47.—7,38.—8,24.—11,26.—Πράξ. 13,39.—Ρωμ. 10,11.—κ. ἄ.
9. Ἰωάν. 15,22.—Ἡ ἰδέα αὕτη τῆς ἀπιστίας κυριαρχεῖ εἰς τὰ 12 πρῶτα κεφάλαια τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου, ἀναπτύσσεται δὲ καὶ εἰς τὴν πρὸς Ἔβρ. ἐπιστολὴν 2,3.—4,1.—6,4,5.—10,26.—Ἰδὲ καὶ Λουκ. 10,12-16.
10. «Οὕτω καὶ ἡμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς νεκροὺς εἶναι τῇ αμαρτίᾳ». Ρωμ. 6,11.—Ἰδὲ καὶ 6,1-14.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΥΠΙΚΟΥ

Α

ΤΑ ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΟΡΘΟΥ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

Καθ' ἑκάστην εἰς τὸν Ὁρθρον στιχολογοῦνται δύο ἢ τρία Καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου. Καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν στιχολογίαν ἑνὸς ἑκάστου τῶν τεταγμένων δι' ἑκάστην ἡμέραν Καθισμάτων, γίνεται αἰτησις μικρὰ καὶ ψάλλονται τὰ ὠρισμένα δι' ἑκάστην στιχολογίαν τροπάρια, ἅτινα καὶ αὐτὰ καλοῦνται Καθίσματα. Ταῦτα δὲ περιέχονται ἐν τῇ Παρακλητικῇ, τοῖς Μηναίοις, τῷ Τριωδίῳ καὶ τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Οὕτως εἰς τὰ λειτουργικὰ ταῦτα βιβλία κείνται Καθίσματα φαλλόμενα μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, μετὰ τὴν β' στιχολογίαν, μετὰ τὴν γ' τοιαύτην, Καθίσματα μετὰ τὸν Πολυέλεον, ἢ μετὰ τὸν Ἀμωμον.

Ἐκ τῶν εἴκοσι Καθισμάτων τοῦ Ψαλτηρίου τὸ δέκατον ἕβδομον, γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀμωμος, ἔχει ἐρισθῆ γὰ λέγεται καθ' ἑκάστην. Καὶ κατὰ μὲν τὰς πέντε τῆς ἑβδομάδος ἡμέρας, ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι τῆς Παρασκευῆς, ὁ Ἀμωμος ἀναγινώσκεται ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ἑκάστης ἡμέρας. Καθ' ἑκάστον Σάββατον στιχολογεῖται ὡς δεύτερον τοῦ Ὁρθρου Κάθισμα. Κατὰ πᾶσαν δὲ Κυριακὴν ὁ Ἀμωμος στιχολογεῖται ὡς τρίτον Κάθισμα τοῦ Ὁρθρου.

Ἐκάστην Κυριακὴν, ὡς καὶ καθ' ἡ Σάββατα ψάλλεται Ἀλληλουία, εὐθὺς μετὰ τὸν τελευταῖον στίχον τοῦ Ἀμώμου, ἐπισυσυνάπτονται τὰς μὲν Κυριακὰς τὰ ἀναστάσιμα Εὐλογητάρια, τὰ δὲ Σάββατα τὰ νεκρώσιμα τοιαῦτα. Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν Εὐλογητῶν, γίνεται ἡ σχετικὴ αἴτησις, κατὰ μὲν τὰ Σάββατα ἡ νεκρώσιμος μετὰ τὴν εὐχὴν Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, τὴν δὲ Κυριακὴν ἡ συνήθης συναπτὴ μετὰ τῆς ἐκφώνησεως Ὅτι εὐλόγηταί σου τὸ ὄνομα. Καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, εἰς μὲν τὰ Σάββατα ψάλλεται τὸ νεκρώσιμον Κάθισμα Ἀνάπαυσον Σωτῆρ ἡμῶν, μετὰ τοῦ Θεοτοκίου αὐτοῦ Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας. Εἰς δὲ τὰς Κυριακὰς μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ἀναγινώσκεται ἡ ἀντὶ Καθίσματος κειμένη Ὑπακοὴ τοῦ ἡχου. Οὕτω τὰ Εὐλογητάρια, τὰ τε ἀναστάσιμα καὶ τὰ νεκρώσιμα, θεωροῦνται ὡς συνέχεια καὶ ἀπαραίτητον συμπλήρωμα τοῦ Ἀμώμου, τροπάρια ἀνήκοντα εἰδικῶς εἰς τὸν Ἀμωμον. Βλέπε καὶ Τυπικὸν τῆς Μονῆς τοῦ ἁγ. Σάββα, ἐνθα τὰ Εὐλογητάρια καλοῦνται χαρακτηριστικῶς τροπάρια τοῦ Ἀμώμου. «Τὸν Ἀμωμον... καὶ τὰ νεκρώσιμα τροπάρια αὐτοῦ» (Κεφ. λβ'). «Ὁ Ἀμωμος καὶ τὰ τροπάρια αὐτοῦ» (Ἀπορούμενα, κεφ. ξ').

Μετὰ τὴν στιχολογίαν τῶν Καθισμάτων τοῦ Ψαλτηρίου, κατὰ τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτάς, ὡς καὶ κατὰ τὰς μνήμας τῶν ἑορταζομένων

ἄνθρωπον τέκνον τοῦ Θεοῦ ἐκ νέου. Ἐντεῦθεν ἔπεται, ὅτι ἐξέπεσέ ποτε ὁ ἄνθρωπος τῆς υἰοθεσίας διὰ τινος πράξεως διαταραξάσης τὰς σχέσεις Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου καὶ βεβηλωσάσης τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ πατρὸς.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Δ. ΛΩΛΗΣ

Ἀγίων, ψάλλεται ἢ ἀναγινώσκεται ἐν τῷ Ὁρθρῳ καὶ ὁ Πολυέλεος. Ὁ Πολυέλεος ἀποτελεῖται ἐκ τῶν δύο πρώτων Ψαλμῶν τοῦ δεκάτου ἐνάτου Καθίσματος τοῦ Ψαλτηρίου, ἦτοι τοῦ ρλβ' καὶ ρλγ', καὶ ἐκ τῆς σχετικῆς Ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς, ἢ τοῦ Ἀγίου, ἦτοι σειρᾶς στίχων ἀρμοζόντων εἰς τὴν ἑορτήν, ἢ τὸν ἑορταζόμενον Ἅγιον, ἐκ διαφόρων ψαλμῶν ἐκλελεγμένων, οἵτινες ὀνομαζοῦνται Ἐκλογὴ ὀνομάζονται. Περιέχονται δὲ αἱ Ἐκλογαὶ αὗται εἰς εἰδικὸν λειτουργικὸν βιβλίον, τὸ Ἐκλογάριον. Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Πολυελέου, γίνεται ὡσαύτως αἴτησις καὶ ψάλλονται τὰ δι' αὐτὸν ὠρισμένα Καθίσματα τῆς ἑορτῆς, ἢ τοῦ Ἀγίου.

Ὅσακις ὁμοῦ ἐν Κυριακῇ συμπέση θεομητορικὴ ἑορτὴ, ἢ μνήμη Ἀγίου ἔχοντος Πολυέλεον, κατὰ τὴν πολλαχῶς εἰς τὰ Ἀπορούμενα τοῦ παλαιοῦ Τυπικοῦ παρατιθεμένην διάταξιν, μετὰ τὴν στιχολογίαν τῶν δύο Καθισμάτων τοῦ Ψαλτηρίου, καὶ τὴν τοιαύτην τοῦ Ἀμώμου, ἀκολουθοῦμενον βεβαίως καὶ ὑπὸ τῶν Εὐλογητῶν καὶ τῆς Ὑπακοῆς, ἐπηκολούθει καὶ ὁ Πολυέλεος μετὰ τῶν Καθισμάτων τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ Ἀγίου. «Εἰς τὰ Καθίσματα τῆς στιχολογίας, Καθίσματα ἀναστάσιμα μετὰ τῶν Θεοτοκίων αὐτῶν, ὁ Ἀμωμος καὶ τὰ τροπάρια αὐτοῦ, ἢ Ὑπακοή, ὁ Πολυέλεος καὶ Κάθισμα τῆς ἑορτῆς, ἢ τοῦ Ἀγίου καὶ Θεοτοκίου εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον» (Ἀπορούμενα, κεφ. ια', ιγ', ξ', σθ').

Ἄλλ' ἡ τοιαύτη εἰς τὰ Ἀπορούμενα ἀναγραφόμενη διάταξις τοῦ παλαιοῦ Τυπικοῦ, καθ' ἣν μετὰ τὰ δύο Καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου στιχολογεῖται ὁ Ἀμωμος, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Πολυέλεος, οὐδαμῶς ἀναφέρεται εἰς τὸ πρῶτον καὶ κύριον μέρος τοῦ αὐτοῦ Τυπικοῦ—τὸ καὶ ἀρχαιότερον—, ἐνθα τοῦναντίον, ὁσακις ἐν Κυριακῇ δεόν γὰ ψαλῆ ὁ Πολυέλεος, ἀναγράφονται ταῦτα: «Ἡ συνήθης στιχολογία (τ. ἔ. τῶν δύο Καθισμάτων) καὶ ὁ Πολυέλεος» (Κεφ. κη', κθ', λ', λγ', λδ'). Ἡ τάξις δὲ αὕτη, καθ' ἣν ὁ Πολυέλεος λέγεται ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου, ὅστις καταλιμπάνεται, ἐπεκράτησε γενικῶς εἰς πάσας τὰς ἐκκλησίας ἀπὸ πολλοῦ, ὡς ἀσφαλῶς συμπεραίνεται ἐκ παλαιῶν μαρτυριῶν. «Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν, Καθίσματα ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου καὶ μετὰ τὴν β' ὁμοίως. Ὁ Πολυέλεος ἄνευ τοῦ Δόξα, καὶ τὰ Εὐλογητάρια τῆς Ἀναστάσεως ἢ Ὑπακοὴ τοῦ ἡχου καὶ τὰ Καθίσματα τῶν Ἀγίων. Καὶ νῦν, Θεοτοκίον τοῦ αὐτοῦ ἡχου. Οἱ Ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου». (Ἀκολουθία τῶν ἁγίων Μαρτύρων Μανουήλ, Σαβὲλ καὶ Ἰσμαήλ. ποιηθεῖσα ὑπὸ Μανουήλ Μάνου καὶ Δωροθέου Βουλισμά, Λειψία 1815 σ. 22 καὶ 24, ἐν ἣ περιλαμβάνονται ἀκριβέστατα καὶ λεπτομερέστατα τυπικαὶ διατυπώσεις περὶ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἀκολουθίας κατὰ τὴν πανηγυρικὴν ἑορτὴν τῶν Ἀγίων). Ὅσαύτως ἐν τῷ Μηναίῳ τοῦ Ὀκτωβρίου (ἐκδόσεις κατὰ τὴν διόρθωσιν Βαρθολομαίου), εἰς τὸν Ὁρθρον τῆς Κυριακῆς τῶν Πατέρων ἀναγράφεται: «Ἡ συνήθης στιχολογία ἀντὶ δὲ τοῦ Ἀμώμου λέγομεν τὸν Πολυέλεον».

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ σειρά τῶν Καθισμάτων τοῦ Ὁρθρου κατὰ τὰς Κυριακὰς, καθ' ἃς δὲν συμπίπτει ἑορτὴ ἢ μνήμη Ἀγίου ἔχουσα Πολυέλεον, λαμβάνει τὴν ἐπομένην σειράν: Στιχολογεῖται, δηλαδὴ

αναγινώσκεται, τὸ Κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου «Ἐξομολογήσομαι σοι Κύριε», ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν α' στιχολογίαν, γίνεται μετ' αὐτὸ αἰτήσεις, καὶ εὐθὺς ψάλλονται δύο ἀναστάσιμα Καθίσματα μετὰ τοῦ Θεοτοκίου αὐτῶν. Ἐπακολουθεῖ ἡ β' στιχολογία, ἣτοι ἀναγινώσκεται τὸ Κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου «Ἀγαπήσω σε Κύριε ἡ ἰσχύς μου», μεθ' ἧς πάλιν αἰτήσεις καὶ ψάλλονται τὰ διὰ τὴν β' στιχολογίαν ὀριζόμενα ἕτερα δύο ἀναστάσιμα τοῦ ἴχου μετὰ τοῦ Θεοτοκίου αὐτῶν. Εἶθ' οὕτως ἀναγινώσκεται ὁ Ἄμωμος, καὶ εὐθὺς μετὰ τὸν τελευταῖον στίχον αὐτοῦ, ἄνευ Δόξα καὶ ἄνευ αἰτήσεως, ἐπισυνάπτονται τὰ ἀναστάσιμα Ἐδλογητάρια. Μεθ' ἧς ἡ αἰτήσεις, ἡ Ὑπακοή καὶ οἱ Ἀναβαθμοὶ τοῦ ἴχου.

Ὅσακις δὲ ἐν Κυριακῇ διατάσσεται ὁ Πολυέλεος, διότι κατ' αὐτὴν συμπίπτει θεομητορικῇ, ἢ ἄλλῃ τις ἑορτῇ (Σταυροπροσκύνησις, Κυριακῇ Ἀπόκρεω, Τυρινῆς, τῶν Πατέρων, τῶν Προπατέρων, Κυριακῇ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως), ἢ μνήμῃ ἑορταζομένου Ἁγίου ἔχοντος Πολυέλεον, ἢ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παλαιοῦ Τυπικοῦ σειρά τῶν Καθισμάτων ἔχει οὕτω: Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, αἰτήσεις καὶ τὰ δύο ἀναστάσιμα Καθίσματα τοῦ ἴχου μετὰ τοῦ Θεοτοκίου αὐτῶν. Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν, ὁμοίως. Εἶτα, παραλειπομένου τοῦ Ἀμώμου, ψάλλεται ἡ ἀναγινώσκεται ὁ Πολυέλεος (ρλδ' καὶ ρλγ' ψαλμοὶ καὶ ἡ σχετικὴ Ἐκλογὴ τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ Ἁγίου ἐκ τοῦ Ἐκλογαρίου). Καὶ εὐθὺς μετὰ τὸν τελευταῖον στίχον τῆς Ἐκλογῆς, ἐπισυνάπτονται τὰ ἀναστάσιμα Ἐδλογητάρια. Μεθ' ἧς ἡ αἰτήσεις, ἡ Ὑπακοή τοῦ ἴχου, καὶ μετ' αὐτὴν εὐθὺς ψάλλεται τὸ Κάθισμα τῆς ἑορτῆς δις, ἢ τοῦ ἑορταζομένου Ἁγίου, Δόξα ἕτερον τοῦ αὐτοῦ, Καὶ νῦν τὸ Θεοτοκίον αὐτοῦ. Εἶτα οἱ Ἀναβαθμοὶ τοῦ ἴχου, καὶ τὰ μετ' αὐτοὺς συνήθη.

Σήμερον ὅμως ἔχει σχεδὸν γενικευθῆ ἡ συνήθεια, καθ' ἣν τὸ Ψαλτήριον, μὴδὲ τοῦ Ἀμώμου ἐξαιρουμένου, ἢ ἀναγινώσκεται πρὸ τοῦ Ἐδλογητοῦ, ἢ καὶ παραλείπεται καθ' ὅλοκληρίαν. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἡ τάξις τῶν καθισμάτων τῆς Κυριακῆς λαμβάνει τὴν ἐπομένῃ μορφήν:

Μετὰ τὰ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος Ἀπολυτίκια, ἢ αἰτήσεις τῆς α' στιχολογίας μετὰ τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι σὸν τὸ Κράτος. Καὶ ψάλλονται πάντα τὰ ἀναστάσιμα Καθίσματα τοῦ ἴχου τῆς Κυριακῆς τῆς α' καὶ β' στιχολογίας, καθ' ἣν σειράν κείνται ἐν τῇ Παρακλητικῇ, ἣτοι δύο ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ ἕτερα δύο ἀναστάσιμα καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν.

Καὶ ἐὰν μὲν ἡ Κυριακὴ δὲν ἔχη Πολυέλεον, εὐθὺς μετὰ τὸ ὡς ἄνω θεοτοκίον τῶν ἀναστασίμων Καθισμάτων τῆς β' Στιχολογίας, ἐπισυνάπτονται τὰ Ἐδλογητάρια, ἢ αἰτήσεις μετὰ τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι Ἐδλόγηται σου. Ἡ Ὑπακοή, οἱ Ἀναβαθμοὶ τοῦ ἴχου καὶ τὰ ἐφεξῆς.

Ὅταν δὲ τὴν Κυριακὴν ὀρίζεται Πολυέλεος (λόγω τ.ε. θεομητορικῆς, ἢ ἄλλης τινὸς ἑορτῆς, ἢ μνήμης ἑορταζομένου Ἁγίου, ἣτις συμπίπτει ἐν Κυριακῇ), τότε μετὰ τὸ θεοτοκίον τῶν ἀναστασίμων Καθισμάτων τῆς β' Στιχολογίας, ψάλλεται ἡ ἀναγινώσκεται ὁ Πο-

λυέλεος, καὶ μετὰ τὸν τελευταῖον στίχον αὐτοῦ εὐθὺς ἐπισυνάπτονται τὰ Ἐδλογητάρια, ἢ αἰτήσεις μετὰ τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι ἐδλόγηται σου. Μεθ' ἣν ἀναγινώσκεται ἡ Ὑπακοή τοῦ ἴχου, καὶ εὐθὺς μετ' αὐτὴν ψάλλεται Κάθισμα τῆς ἑορτῆς δις, ἢ τοῦ ἑορταζομένου Ἁγίου, Δόξα ἕτερον τοῦ αὐτοῦ, Καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ. Εἶτα οἱ Ἀναβαθμοὶ τοῦ ἴχου, καὶ τὰ ἐφεξῆς ὡς συνήθως.

Σημειωτέον ἐνταῦθα, ὅτι κατὰ νεωτέραν συνήθειαν, ἣτις τείνει νὰ γενικευθῆ, ὁ Πολυέλεος οὔτε ψάλλεται, οὔτε ἀναγινώσκεται, ἀλλὰ παραλείπεται ἐντελῶς, ὅπως καὶ τὰ Καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, μετὰ τὸ θεοτοκίον τῶν ἀναστασίμων Καθισμάτων τῆς β' Στιχολογίας, ἄνευ παρεμβολῆς τοῦ Πολυελέου, ἐπισυνάπτονται τὰ Ἐδλογητάρια, ἢ αἰτήσεις, ἢ Ὑπακοή τοῦ ἴχου, τὸ Κάθισμα τῆς ἑορτῆς δις, ἢ τὰ τοῦ Ἁγίου μετὰ τοῦ Θεοτοκίου αὐτῶν, οἱ Ἀναβαθμοὶ τοῦ ἴχου καὶ τὰ ἐφεξῆς. Κατ' ἐμὴν ὅμως γνώμην, δὲν εἶναι ὀρθὴ ἢ ἐντελής παράλειψις τοῦ Πολυελέου, καθόσον οὗτος, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἔχομεν ἀναγράψει, ἐπέχει ἐν τῷ Ὄρθῳ οἶαν θέσιν ἐπέχει καὶ ἡ στιχολογία τῆς α' στάσεως τοῦ Μακάριος ἀνήρ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἐπαμένως, ὅσον ἄτοπος καὶ σφαλερὰ θὰ ἦτο ἡ ἐντελής παράλειψις τοῦ Μακάριος ἀνήρ, ἐξ ἴσου σφαλερὰ καὶ ἄτοπος δέον νὰ θεωρηθῆ καὶ ἡ ἐκ τοῦ Ὄρθρου παράλειψις τοῦ Πολυελέου, ὅστις εἶναι ἐν τῶν σπουδαιωτέρων χαρακτηριστικῶν τοῦ πανηγυρικοῦ καὶ ἑορταστικοῦ ὕφους, καθ' ὃ διατυπώνεται αἱ ἑορταὶ καὶ αἱ μνήμαι τῶν ἑορταζομένων Ἁγίων. Ἡ παράλειψις τοῦ Πολυελέου δέον νὰ θεωρηθῆ μόνον ὡς δεῖγμα ραθυμίας καὶ ὀλιγωρίας, καὶ μόνον ὡς τοιοῦτον.

Παρὰ τὰς διατάξεις ταύτας τοῦ παλαιοῦ Τυπικοῦ, αἵτινες σφύζουσι τὴν ἀκρίθειαν, τὸ νέον τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας Τυπικὸν (προθεωρία § 21 καὶ ἐφεξῆς πολλαχοῦ), ὅταν θεομητορικῇ ἑορτῇ, ἢ μνήμῃ ἑορταζομένου Ἁγίου ἔχοντος Πολυέλεον, συμπέση ἐν Κυριακῇ, ὀρίζει ἵνα τὸ Κάθισμα τοῦ Πολυελέου τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ Ἁγίου ψάλλεται εὐθὺς μετὰ τὰ ἀναστάσιμα Καθίσματα, καὶ μετ' αὐτὸ τοποθετεῖ τὰ Ἐδλογητάρια καὶ τὴν Ὑπακοὴν καὶ τοὺς Ἀναβαθμοὺς τοῦ ἴχου. Ὡς δύναται τις ὅμως εὐχερῶς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων νὰ συμπεράνη, ἢ τοιαύτη διατάξις τῶν Καθισμάτων εἶναι ἐσφαλμένη καὶ ἄτακτος. Ἡ κατ' αὐτὴν τοποθέτησις τοῦ Καθίσματος τοῦ Πολυελέου πρὸ τῶν Ἐδλογητῶν ἔχει ὡς συνέπειαν, ἵνα τὰ Ἐδλογητάρια ἀποσπώμενα τοῦ Πολυελέου ψάλλονται ἀσύνδετα καὶ μετέωρα μετὰ τὰ τοῦ Πολυελέου Καθίσματα, ἐνῶ, ὡς ἤδη ἀνεγράφη, τὰ Ἐδλογητάρια θεωροῦνται καὶ εἶναι ἀναπόσπαστον μέρος τοῦ Ἀμώμου, ἢ τοῦ ἀντ' αὐτοῦ λεγομένου Πολυελέου, ψαλλόμενα ἐν συνεχείᾳ εὐθὺς μετὰ τὸν τελευταῖον στίχον αὐτοῦ. Ἡ δὲ μετ' αὐτὰ παρατιθεμένη καὶ μεμονωμένη ἤδη Ὑπακοή τοῦ ἴχου, ὅπως ἀτόπως ἀπομακρύνεται τοῦ Πολυελέου, καίτοι αὕτη ἐπέχει θέσιν Καθίσματος τοῦ Ἀμώμου, ὀρισθεῖσα νὰ ἀναγινώσκεται ὡς τοιοῦτον μετὰ τὸν Ἀμῶμον, ἢ τὸν Πολυέλεον, ὅστις ἐν τῇ ἐν λόγω περιπτώσει ἀντικαθιστᾷ τὸν Ἀμῶμον.

Ἐκ τῶν σχετικῶν περὶ τῶν Καθισμάτων τοῦ

Ἐπισημάνει ὅτι ὁ Ὁρθροῦς κατὰ τὰς Κυριακὰς διατάξεων τοῦ Τυπικοῦ τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας, ὁρθὴ δέον —κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην— νὰ θεωρηθῆ ἡ μόνη ἢ τάξις, καθ' ἣν, ὅταν ἐν Κυριακῇ συμπίπτῃ θεομητορικὴ ἑορτὴ, ἢ προεόρτια ἢ μεθέορτα ἢ ἀπόδοσις δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, φάλλονται μεθ' ἐκάστην τῶν δύο τῆς Κυριακῆς στιχολογιῶν δύο ἀναστάσιμα Καθίσματα καὶ ἀνὰ ἐν τῆς ἑορτῆς ἀντὶ τῶν θεοτοκίων τῆς Παρακλητικῆς. Καίτοι τὸ τοιοῦτον δὲν διατάσσεται ὑπὸ τῶν παλαιῶν Τυπικῶν (βλ. Πεντηκοστάριον, Κυριακὴ τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τῶν Πατέρων), ἐν τούτοις πρέπει ἢ ἐξελίξις αὕτη νὰ ἐπικροτηθῆ, καθόσον ἄλλωστε κατὰ τὰς ἑορτὰς καὶ τὰ προεόρτια καὶ μεθέορτα αὐτῶν τὰ ἐπισφραγιστικὰ θεοτοκία εἰς τὰ δοξαστικά, ἀπολυτικά, ἐξαποστειλάρια ἀντικαθίστανται διὰ τῶν τῆς ἑορτῆς ἀντιστοιχῶν. Εἶναι, ἐπομένως, ὁρθὸν τὸ μέτρον τοῦτο νὰ ἐπεκταθῆ καὶ εἰς τὰ Καθίσματα τοῦ Ὁρθροῦ τῶν Κυριακῶν.

Τοῦναντίον ὅπως ἀσκοπος δύναται νὰ θεωρηθῆ ἢ διατάξις, καθ' ἣν εἰς μνήμας τῶν ἐπισήμως ἑορταζομένων Ἀγίων ὀρίζεται, ἵνα μεθ' ἐκάστην τῶν δύο τοῦ Ὁρθροῦ τῆς Κυριακῆς στιχολογιῶν φάλλεται ἀνὰ ἐν Καθίσμα ἀναστάσιμον, ἐν τοῦ Ἀγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Τὰ ἀναστάσιμα Καθίσματα μετὰ τῶν θεοτοκίων αὐτῶν πρέπει νὰ φάλλωνται, καθ' ἣν σειρὰν ἐτέθησαν ἐν τῇ Παρακλητικῇ, ὡς φάλλονται ἀμιγῆ καὶ τὰ ἀναστάσιμα Ἀπόστιχα τοῦ Ἑσπερινοῦ τοῦ Σαββάτου, κατὰ τὰς αὐτὰς περιπτώσεις.

Μεγάλῃ σύγχυσις καὶ ἀταξία ἐπικρατεῖ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νέου Τυπικοῦ διὰ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς μνήμαι ἑορταζομένων Ἀγίων (ἀγ. Γεωργίου, Θεολόγου, ἀγ. Κωνσταντίνου κλπ.) συμπίπτουσι τὰς Κυριακὰς τοῦ Πεντηκοσταρίου (Μυροφόρων, Παραλύτου, Σαμαρείτιδος, Τυφλοῦ, Πατέρων). Ἡ ὀριζομένη εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ὑπὸ τοῦ νέου Τυπικοῦ τάξις τῶν ἀναστασίμων Καθισμάτων μετὰ τῶν τοῦ Ἀγίου, δεικνύει ἀγνοίαν καὶ τῶν στοιχειῶδων ἀπαιτήσεων τοῦ Τυπικοῦ. Διότι ἄλλως δὲν θὰ ὀρίζετο ἢ ἐπισφραγίσις τῶν Καθισμάτων τῆς α' ἢ τῆς β' στιχολογίας δι' ἀναστασίμων τοῦ ἡχοῦ Καθισμάτων, καὶ οὐχὶ διὰ σχετικῶν θεοτοκίων. Εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις ταύτας δέον νὰ τηρηθῆ ἢ ἀναγραφείσῃ ἀνωτέρω τάξις, ἢτοι νὰ φάλλωνται πάντα τὰ ἀναστάσιμα Καθίσματα ἀμφοτέρων τῶν στιχολογιῶν μετὰ τῶν θεοτοκίων αὐτῶν, ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Μεθ' αὐτοῦ Πολυέλεος, τὰ Εὐλογητάρια, αἴτησις, ἢ Ἰπακοὴ καὶ εὐθὺς Καθίσμα τοῦ ἑορταζομένου Ἀγίου. Δόξα, ἕτερον τοῦ αὐτοῦ. Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμοίον ἢ τῆς ἑορτῆς κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τῶν Πατέρων. Οἱ Ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχοῦ καὶ τὰ ἐφεξῆς συνήθη.

Β'.

ΤΑ ΕΙΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΡΘΡΟΥ ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ

Ἀμέσως πρὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ Ὁρθροῦ καθ' ἐκάστην φάλλονται ἀπαραιτήτως τὰ ἀπολυτικά με ρυθμὸν γοργόν, συμφωνοῦντα κατὰ τοῦτο πρὸς τὰς ἐξόδους τῶν ἀρχαίων δραματικῶν. Ἐκ δὲ τῆς πρὸ τῆς ἀπολύσεως θέσεώς των ταύτης

ἐλαβον καὶ τὸ ὄνομα Ἀπολυτικά καὶ εἰς αὐτὰ, κατὰ κανόνα λήγει ὁ Ἑσπερινὸς καὶ ὁ Ὁρθρος. Διὰ τὸν λόγον δὲ αὐτόν, ἐὰν μὲν τὸ ἀπολυτικίον εἶναι δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, ἢ ἀκολουθία καλῶς λήγει εἰς αὐτό. Ἐὰν ὅμως εἶναι ἀπολυτικίον ἁγίου, δέον ἀπαραιτήτως νὰ ἐπισφραγισθῆ τοῦτο διὰ θεοτοκίου, καθόσον—ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἀνεγράψαμεν—οὐδέποτε ἢ ἀκολουθία λήγει εἰς τροπάριον ἁγίου, χωρὶς μετ' αὐτὸ νὰ ἀκολουθήσῃ ἀρμόδιον ἐπισφραγιστικὸν θεοτοκίον.

Τὸ μέτρον τοῦτο τηρεῖται ἀπαραιτήτως ὑπὸ τοῦ παλαιοῦ Τυπικοῦ διὰ τὰ ἐν τέλει τοῦ τε Ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ Ὁρθροῦ φαλλόμενα ἀπολυτικά.

Οὕτω διὰ πᾶσαν Κυριακὴν, καθ' ἣν φάλλονται καὶ τὰ ἀναστάσιμα τῆς Ὀκτωήχου, εἶναι ἔκπαλαι καθωρισμένον νὰ φάλλεται εἰς τὸ τέλος τῆς μεγάλης δοξολογίας τὸ ὑπὸ τοῦ παλαιοῦ Τυπικοῦ καλούμενον τροπάριον ἀναστάσιμον, εἰς δὲ λήγει καὶ ὁ ὅλος Ὁρθρος. Δύο δὲ εἶναι τὰ ἀναστάσιμα ταῦτα τροπάρια, εἰς αὐτὰ λήγει ὁ Ὁρθρος τῶν Κυριακῶν, ποιήματα ἀμφοτέρω Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, τὸ Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ γέγονεν καὶ τὸ Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος. Καὶ καλῶς οὕτω λήγει ὁ Ὁρθρος τῆς Κυριακῆς, καθόσον ἀμφοτέρω τὰ ἀναστάσιμα ταῦτα τροπάρια εἶναι δεσποτικά καὶ περιττεύει νὰ ἐπισφραγισθῶσι διὰ θεοτοκίου.

Καὶ κατὰ μὲν τὸ Τυπικὸν τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Σάββα ἐνηλλάσσοντο ταῦτα κατὰ Κυριακὴν. «Δοξολογία μεγάλη. Τρισάγιον...καὶ τροπάριον ἀναστάσιμον, ἦγον Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος, καὶ Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ γέγονεν. Ταῦτα γὰρ ἐν παρ' ἐν φάλλονται». (Τυπικὸν ἀγ. Σάββα, κεφ. β'). Εἰς τὰς παλαιὰς δὲ, ἀφ' ἑτέρου, ἐκδόσεις τοῦ Μεγ. Εὐχολογίου ὀρίζεται τὸ μὲν δεύτερον τροπάριον διὰ τὸν α', δ' καὶ πλ. δ' ἦχον, τὸ πρῶτον διὰ τοὺς λοιποὺς ἡχοῦς. Εἰς τὰς Παρακλητικὰς ὅμως καὶ εἰς τὰ Μ. Ὁρολόγια τὸ μὲν Σήμερον σωτηρία ὀρίζεται διὰ τὸν α', β', γ' καὶ δ' ἦχον, τὸ δὲ Ἀναστὰς—ἐκ τοῦ μνήματος διὰ τοὺς ἡχοῦς πλ. α', πλ. β', βαρὺν καὶ πλ. δ' καὶ ἡ διατάξις αὕτη ἐπεκράτησε τελικῶς.

Φάλλεται δὲ τὸ μὲν Σήμερον σωτηρία πάντοτε εἰς ἦχον δ', ὡς ἐπιγράφεται εἰς τε τὴν Παρακλητικὴν, τὸ Ὁρολόγιον, τὸ Μέγα καὶ Μικρὸν Εὐχολόγιον καὶ εἰς αὐτὴν ἔτι τὴν μικρὰν Ὀκτωήχον. Τὸ δὲ Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος αἱ μὲν πλεῖστα τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ Ὁρολοῦ ἐκδόσεις ὀρίζουσι νὰ φάλλεται εἰς ἦχον πλ. δ', αἱ δὲ τοῦ Μεγάλου καὶ Μικροῦ Εὐχολογίου τοιαῦται, ὡς καὶ αἱ ὑπὸ τῶν Βελούδων ἐκ τοῦ ἐν Βενετίᾳ τυπογραφείου τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐκδόσεις τῆς Παρακλητικῆς, ὀρίζουσι νὰ φάλλεται εἰς ἦχον β'. Αὐτὸ δὲ εἶναι καὶ τὸ ὁρθόν, καθόσον τὸ αὐτὸ τροπάριον ἀπαντᾷται καὶ ὡς ἀναστάσιμον Καθίσμα τοῦ β' ἡχοῦ (Πεντηκοστάριον, Τετάρτη, μετὰ τὴν τῶν Μυροφόρων Κυριακὴν, εἰς τὸν Ὁρθρον), καὶ εἰς ἦχον β' ἐπιγράφεται καὶ ἐν τῇ Τριψῶδιῳ (Τετάρτη τῆς γ' ἐβδομάδος τῶν Νηστειῶν, εἰς τὸν Ὁρθρον, ὅπου σημειοῦται ὡς ἐπικεφαλὴς τοῦ Καθίσματος τῆς γ' στιχολογίας).

Ἡ ἀρίθεια ἀρα ἀπαιτεῖ κατὰ πάσας τὰς Κυρια-

κάς, καθ' ἃς ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα τῆς Ὁκτωήχου—εἴτε ἐάν ἐν αὐταῖς συμπίπτῃ, εἴτε μὴ, θεομητορικῆς ἑορτῆς, εἴτε ἀπόδοσις δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς, ἢ μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου—νὰ ψάλλεται μετὰ τὴν δοξολογίαν μόνον τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον. Ἦτοι εἰς μὲν τοὺς κυρίους ἡχούς α', β', γ' καὶ δ' τὸ Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ γέγονεν, ἀλλὰ πάντοτε εἰς ἡχον δ'. Εἰς δὲ τοὺς πλαγίους ἡχούς πλ. α', πλ. β', βαρὺν καὶ πλ. δ' τὸ Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος, εἰς ἡχον β' πάντοτε.

Τὸ νέον ὅμως Τυπικὸν τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας, ἀνευ ἀποχρῶντος λόγου, ὀρίζει νὰ ψάλλεται εἰς πᾶσαν Κυριακὴν μόνον τὸ πρῶτον τροπάριον Σήμερον σωτηρία, καὶ δὴ ὄχι εἰς ἡχον δ', ἀλλ' εἰς τὸν ἡχον, καθ' ὃν ἐψάλλῃ καὶ ἡ μεγ. δοξολογία, πιθανὸν διὰ νὰ συνεχισθῇ καὶ νὰ μὴ ἐναλλαγῇ καὶ εἰς αὐτὸ ὁ ἡχος τῆς προηγηθείσης αὐτοῦ μεγ. δοξολογίας. Πλὴν ἐάν ἦτο ὀρθὸν τοῦτο, ἔπρεπε νὰ ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἑορτάς, τὰς μὴ συμπίπτουσας ἐν Κυριακῇ, καθ' ἃς ὅμως ψάλλεται μετὰ τὴν δοξολογίαν τὸ τῆς ἑορτῆς Ἀπολυτίκιον εἰς τὸν δι' αὐτὸ καθωρισμένον ἡχον, χωρὶς νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψει ὁ ἡχος, εἰς ὃν ἐψάλλῃ ἢ προηγηθεῖσα αὐτοῦ δοξολογία.⁽¹⁾ Οὐδεὶς δὲ ἀπολύτως λόγος ὑπάρχει νὰ μὴ ψάλλεται καὶ τὸ ἔτερον ἀναστάσιμον τροπάριον Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος, ἐφόσον μάλιστα ἡ ἐναλλαγὴ ἀμφοτέρων ἀπομακρύνει τὴν μονοτονίαν.

* * *

Τὸ Τυπικὸν τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας διὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, πλὴν Κυριακῆς, ὀρίζει, ὅταν μὲν λέγεται μεγ. δοξολογία, νὰ ψάλλεται μόνον τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἢ τοῦ Ἁγίου, ἢ, ἀν ἡ ἡμέρα ἔχῃ περισσότερα τοῦ ἐνὸς Ἀπολυτίκια, νὰ ψάλλεται μόνον τὸ ἐν ἐξ αὐτῶν, τὸ ἐπικρατέστερον, ἀδιαφόρως ἀν τοῦτο εἴναι Ἀπολυτίκιον Ἁγίου, καὶ χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει, ὅτι οὕτως αὐτὸ δὲν ἐπισφραγίζεται διὰ θεοτοκίου, ἢ δι' ἑτέρου Ἀπολυτικίου ἑορτῆς. Τοιοῦτοτρόπως ἡ διάταξις αὕτη τοῦ νέου Τυπικοῦ θέτει εἰς ἀχρηστίαν τὸν καθιερωμένον κανὼνα τοῦ τε παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου Τυπικοῦ, καθ' ὃν πᾶσα ἀκολουθία καὶ πᾶν μέρος αὐτῆς οὐδέποτε περατοῦται εἰς τροπάριον Ἁγίου, χωρὶς τοῦτο νὰ ἐπισφραγισθῇ διὰ τοῦ ἀρμοδίου ἐπισφραγιστικοῦ θεοτοκίου, ἢ ἄλλου τροπαρίου δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς. Διὰ τὰς ἡμέρας δὲ πάλιν, καθ' ἃς ψάλλεται ἡ Παρακλητικὴ καὶ λέγεται μικρὰ δοξολογία, ὅπως καινοφανῶς καὶ παραλόγως ὀρίζει, παραλειπομένου τοῦ Ἁγίου τῆς ἡμέρας, νὰ ψάλλεται εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου μόνον τὸ καθημερινὸν θεοτοκίον ἐκ τῶν ἐν τῷ Ὁρο-

(1) Πλημμελῶς ὡσαύτως ἔχει ἐπικρατήσει καὶ τὸ μετὰ τὸ Ἐσθινὸν ἐν ἐκάστῃ Κυριακῇ δριζόμενον ὡς ἐπισφραγιστικὸν θεοτοκίον, ἦτοι τὸ Ὑπαρευλογημένη ὑπάρχεις, νὰ ψάλλεται ἐκάστοτε εἰς τὸν ἡχον τοῦ προηγηθέντος Ἐσθινοῦ ἢ ἄλλου δοξαστικοῦ. Τὸ τροπάριον τοῦτο εἶναι Κᾶθισμα τοῦ β' ἡχου, ὡς γνωστόν, καὶ ἡ ἀκρίβεια εἰς β' ἡχον ἀπαιτεῖ νὰ ψάλλεται πάντοτε. Ὁ Ζ. Ζαφειρόπουλος καὶ διὰ τὴν μετὰ τὸ Ἐσθινὸν θέσιν του ὀρθῶς ἔχει αὐτὸ τονισμένον εἰς β' ἡχον. (Ἀναστασιματῆριον Ζ. Ζαφειροπούλου, σελ. 513), οὕτω δὲ καὶ εἰσέτι ψάλλεται εἰς ὅσας ἐκκλησίας τηρεῖται ἡ ἀκρίβεια τῆς τάξεως.

λογίῳ ἀναγεγραμμένων διὰ τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου, σύμφωνα πρὸς τὸν ἡχον τοῦ Ἀπολυτικίου τοῦ Ἁγίου, χωρὶς ὅμως νὰ προηγηθῇ τούτου, ὡς ἔδει, καὶ τὸ τοῦ Ἁγίου Ἀπολυτίκιον.

Ἄλλ' ἔμως, ὅπως ἐμφαίνεται ἐκ πολλῶν διατάξεων τοῦ παλαιοῦ Τυπικοῦ, ὡς καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων παλαιῶν μαρτυριῶν, εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου κατὰ τὰς ἐκτὸς Κυριακῆς ἡμέρας πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνονται τὰ Ἀπολυτίκια πάντα τῆς ἡμέρας, ὅπως καὶ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ, εἴτε μικρὰ, εἴτε μεγάλη δοξολογία προηγῆθῃ αὐτῶν.—*Τυπικὸν Μονῆς ἁγ. Σάββα*: «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, τὸ τρισάγιον. Ἀπολυτίκιον Ἀπόστολοι Μάρτυρες, Δόξα, Μνήσθητι Κύριε. Καὶ νῦν, Μήτηρ ἁγία ἡ τοῦ ἀφράστου» (Κεφ. στ'). «Τὸ τρισάγιον καὶ τὰ τροπάρια Ἐτοιμάζου Βηθλεέμ. Καὶ τρόπων μέτοχος» (Κεφ. ιδ' Δεκεμ. κ'). «Τροπάριον τοῦ Ἁγίου, εἰ ἔχει. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Εἴτε μὴ, τῆς ἑορτῆς» (Ἀπορούμενα, κεφ. ιζ'). «Τροπάριον τῶν Πατέρων. Δόξα, καὶ νῦν, θεοτοκίον τῆς ἡμέρας» (Ἀπορούμενα, κεφ. νθ'). «Δοξολογία μεγάλη, καὶ μετὰ τὸ τρισάγιον, τροπάριον τῶν Ἁγίων. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς» (Αὐτ. κεφ. θ' καὶ λ'). «Δοξολογία μεγάλη, τροπάριον τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τοῦ ἁγ. Λαζάρου» (αὐτ. κεφ. λστ'). «Δοξολογία μεγάλη, τροπάριον Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς» (αὐτ. κεφ. λζ'). «Δοξολογία μεγάλη, τροπάριον τοῦ Ἁγίου, Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς» (αὐτ. κεφ. μζ', μθ', νδ'). «Δοξολογία μεγάλη, τροπάριον τὸ Ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ Ἁγίου. Καὶ νῦν, θεοτοκίον τὸ τοῦ αὐτοῦ ἡχου» (αὐτ. κεφ. νε'). «Δοξολογία μεγάλη. Μετὰ τὸ τρισάγιον, τροπάριον Τὸν συνάναρχον Λόγον. Δόξα, καὶ νῦν. Χαῖρε πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος» (αὐτ. κεφ. νστ').—*Μέγα Ὁρολόγιον*: «Τὸ Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι. Τρισάγιον... Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας. Δόξα, καὶ νῦν, Θεοτοκίον». (Μετὰ τὴν μικρὰν δοξολογίαν).—*Πεντηκοστήριον*: «Δοξολογία μεγάλη. Ἀπολυτίκιον, Τὸν συνάναρχον Λόγον. Δόξα, καὶ νῦν, θεοτοκίον, Χαῖρε πύλη Κυρίου». (Εἰς ἐκδόσεις πρὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου διορθώσεως, Τετάρτη ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα).—*Ακολουθία τῶν ἁγίων Μανουήλ, Σαβὲλ καὶ Ἰσμαήλ, Λειψία*, 1815, ἐν ἣ λεπτομερεῖς καὶ ἀκριβεῖς τυπικαὶ διατάξεις διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀκολουθίας τῶν Ἁγίων: «Δοξολογία μεγάλη, καὶ μετὰ τὸ τρισάγιον αὐτῆς, ψάλλομεν τὰ ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἐσπερινῷ δύο Ἀπολυτίκια τῶν Ἁγίων. Καὶ νῦν, θεοτοκίον, Τοῦ Γαβριήλ» (Σελ. 18). «Δοξολογία μεγάλη, μεθ' ἣν τὸ α' Ἀπολυτίκιον τῶν Ἁγίων, καὶ τῆς ἑορτῆς» (Σελ. 27). «Δοξολογία μεγάλη, μεθ' ἣν τὸ α' Ἀπολυτίκιον τῶν Ἁγίων. Δόξα, τοῦ Ἁγίου (Ἰωάννου τοῦ νέου). Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς» (Σελ. 29).

Συνεπῶς καὶ πάλιν κατὰ τὰς ἐκτὸς Κυριακῆς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ἡ ἀκρίβεια ἀπαιτεῖ, ἵνα εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου, εἴτε μικρὰ εἴτε μεγάλη δοξολογία προηγῆθῃ, ἐπαναληφθῶν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν Ἐσπερινὸν τῆς ἡμέρας ψαλέντα Ἀπολυτίκια, ἦτοι:

α) Εἰς τὰς δεσποτικὰς ἑορτάς, καὶ ἐν Κυριακῇ ἐάν τύχῃσιν αὐταί, καὶ εἰς τὰς ἐκτὸς Κυριακῆς θεομητορικὰς ὡς καὶ εἰς τὰς ἀποδόσεις αὐτῶν καὶ τῶν

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ συμφορὰ τῶν Κάτω Χωρῶν.

Εἶναι δυσπολόγοισι αἱ ἐκ τῆς τρομερᾶς πλημμυρίδος καταστροφαὶ καὶ τὰ θύματα τῶν Κάτω Χωρῶν. Αἱ σχετικαὶ λεπτομέρειαι φέρουν τοὺς πάστορας τῶν ἀπολεσάντων τὰ πάντα πληθυσμῶν παραμειναντας παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ ποιμνίου των, ὁ πανταχόθεν δὲ τοῦ κόσμου ὑπὸ Ἐκκλησιῶν καὶ θρησκευτικῶν ὀργανώσεων πρόθυμος καὶ ἄμεσος κατακλυσιδὸς παντοίας βοηθείας πρὸς παραμυθίαν καὶ ἀνακούφιον τῶν κακοπαθησάντων προεκάλεσε βαθυτάτην τὴν εὐγνωμοσύνην των. Ἡ οἰκουμενικὴ ἀδελφότης οὐ μόνον ἀπεδείχθη παγκόσμιος ἀκτινοβολία, ἀλλὰ καὶ ὑπερέβη τὰς προσδοκίας καὶ τῶν τοιμηροτέρων ἰδεολόγων.

Κακοποιοὺς βιοτή.

Ὁ πρὸ δεκαήμερου ἐπισυμβὰς θάνατος τοῦ Ἰωσήφ Στάλιν ἐπόμενον ἦτο νὰ εὕρη ἀνὰ σύμπαντα τὸν κόσμον εὐρητάτην ἀπήχησιν. Διότι, διαδεχθεὶς τὸν ἐν Ρωσίᾳ εἰσηγητὴν τοῦ μολιτσεβικοῦ κομμουνισμοῦ Λένιν, ἠσχέθη ὡς μονοκράτωρ ἡγέτης τῆς τυραννίδος τοῦ ρωσικοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος εἰς βάρους δια-

δεσποτικῶν, τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἀπαξ.

β) Ἐὰν συμπέσωσι δύο ἑορταί, τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς μιᾶς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ τῆς ἐτέρας.

γ) Ἐὰν μετὰ ἑορτῆς συμπίπτῃ καὶ μνήμη Ἁγίου ἑορταζομένου, τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

δ) Εἰς τὰς μεθεόρτους καὶ προεορτίους ἡμέρας, ἐὰν μὲν ὁ Ἅγιος ἔχῃ Ἀπολυτίκιον (ὅταν τ.ε. ἔχῃ ἐν τοῦλάχιστον δοξαστικόν), τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Εἰδὲ μὴ, μόνον τὸ τῆς ἑορτῆς.—Διὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας τοῦ Πεντηκοσταρίου μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα τηρεῖται ἢ ἐν τῷ σχετικῷ ἡμῶν ἄρθρῳ ἀναγραφείσα τάξις («Τὰ Ἀπολυτικά τῶν Ἁγίων εἰς τὰς μεθεόρτους ἡμέρας τοῦ Πεντηκοσταρίου». «Ἐνορία», ἔτ. Δ' ἀριθ. 71, 72, 73).

ε) Εἰς τὰς ἐκτὸς προεορτίων καὶ μεθεόρτων συμπιπτούσας μνήμας τῶν ἑορταζομένων ἁγίων μετὰ μεγάλης δοξολογίας, τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον σύμφωνον πρὸς τὸν ἦχον τοῦ ἀπολυτικίου τοῦ Ἁγίου—ἢ, ἐὰν ἑορτάζωνται δύο Ἅγιοι, Ἀπολυτίκιον τοῦ ἑνός. Δόξα, τοῦ ἐτέρου. Καὶ νῦν, θεοτοκίον, ὡς ἀνωτέρω. Τοῦτο τηρεῖται καὶ ὅταν ὁ Ἅγιος ἔχῃ δύο Ἀπολυτικά.

στ) Εἰς τὰς λοιπὰς ἐκτὸς προεορτίων ἢ μεθεόρτων καθημερινὰς ἡμέρας, καθ' ἃς λέγεται μικρὰ δοξολογία, τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου τῆς ἡμέρας. Δόξα καὶ νῦν, τὸ τῆς ἡμέρας καθημερινὸν θεοτοκίον ἐκ τῶν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ ἀναγεγραμμένων, σύμφωνον πρὸς τὸν ἦχον τοῦ Ἀπολυτικίου τοῦ Ἁγίου—ἢ, ἐὰν τύχῃσι δύο Ἅγιοι, τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ ἑνός. Δόξα, τὸ τοῦ ἐτέρου. Καὶ νῦν, τὸ ὡς ἀνω θεοτοκίον.

Οἰκονόμος ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΡΗΓΑΣ

Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος Σμιάθου

κοσίων ἑκατομμυρίων λαοῦ μίαν πρωτοφανῆ ἐν τῇ ἱστορίᾳ δικτατορικὴν τρομοκρατίαν, ὁ ἀπὸ τῆς ὁποίας φόβος, δι' ἐπιτηδείων προπαγάνδας ἐνοσηροὺς καὶ ἔξω τοῦ ρωσικοῦ σιδηροῦ παραπετάσματος, συνετέλεσεν εἰς τὴν ὑποδούλωσιν καὶ ἄλλων λαῶν, ἠτονημένον ἐχόντων τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀνεξαρτησίας τὸ αἴσθημα. Ἀρνητὴς καὶ πολέμιος τῆς θρησκείας, ἤμβλυνε παντοιοτρόπως τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ὁπαδῶν τῆς συντριπτικῆς τοῦ ἀνθρωπισμοῦ μαρξικῆς κοσμοθεωρίας, δημιουργήσας δ' οὕτω, ἰδίως εἰς τὰς τάξεις τῶν νέων γενεῶν, βαρὺ ἀντιθρησκευτικὸν καὶ ἀντιχριστιανικὸν κλίμα, ὑπὸ τὸν ἐφιάλτην τοῦ ὁποίου ἀσφουκτιοῦν ἑκατοντάδες ἑκατομμυρίων ἀνὰ τὴν οἰκουμένην ψυχῶν, ἐνεφάνισεν τὴν ζωὴν του ὡς μέγαν διὰ τὴν ἀνθρωπότητα κίνδυνον. Κριτὴς αὐτοῦ ἔσται ὁ θεὸς τέρμα εἰς τὸν κακοποιὸν γήινον αὐτοῦ βίον Κύριος ὁ Θεός.

Ἵψιμος παραίτησις.

Εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἐκκλησίας» δὲν εἶνε ἄγνωστος ὁ παράδοξος ἐκεῖνος ἀρχιερεὺς τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἐπίσκοπος τοῦ Birmingham Dr Barnes, τοῦ ὁποίου ἠγγέληται κατ' αὐτὰς ἡ ἀπὸ τῆς Ἐπισκοπῆς του παραίτησις. Ἀρνητὴς θεμελιωδῶν δογμάτων τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀντὶ νὰ παύσῃ νὰ ἦν κληρικὸς καί, ἀπαξ ἀναδειχθεὶς εἰς Ἐπίσκοπον, νὰ παραιτηθῇ τοῦ ἀξιώματός του εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ἐπέμεινε, παρὰ τὰς ἀντιθέτους πρὸς τὴν κλήσιν του πεποιθήσεις, νὰ τὸ κατέχῃ ἐπὶ τρεῖς δεκαετηρίδας, οὐ μόνον δ' εἰς τὰ προφορικὰ του ἀπὸ τῆς ἐπισκοπικῆς ἑδρας κηρύγματα, ἀλλὰ καὶ διὰ συγγραφῶν νὰ διασείῃ αὐτὰ τῆς Ἐκκλησίας του τὰ θεμέλια, προκαλῶν σκανδαλισμὸν τοῦ ποιμνίου του καὶ τὴν ἐπίσημον δυσφορίαν τῆς ἀνωτάτης ἐκκλησιαστικῆς του ἀρχῆς καὶ τοῦ ὅλου ἐκκλησιαστικοῦ περιβάλλοντος.

Ἡ τοιαύτη ἀπαράδεκτος δι' ἡμᾶς ἀντινομία οὐ μόνον τυγχάνει ἀνεκτὴ ἐν τῷ Ἀγγλικανισμῷ, δυνάμει τῆς παραδόξου διὰ τὴν καθ' ὅλου ἐννοίαν τῆς Ἐκκλησίας ἀρχῆς τῆς comprehensiveness (περιληπτικότητος), ἐπιτροπούσης τὴν ἐν αὐτῷ συνύπαρξιν ἀσυμβίβαστον πρὸς ἀλλήλας ἀντιθέσεων, ἀλλὰ καὶ ἐξαιρεταὶ ὑπὸ τῶν ἀγγλικανῶν ὡς «μία ἀπὸ τὰς δόξας τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας (one of the glories of the Church of England), ὡς ἱκανῆς νὰ περιλαμβάνῃ ἀνθρώπους ἀσυμβίβαστων θεωριῶν καὶ πεποιθήσεων; ἐλευθέρως πρὸς ἀκρόασιν ἐξαγγελλομένων».

Ἐντεῦθεν ἢ ἐν προβεβηκυῖα ἡλικίᾳ τόσοον Ἵψιμος παραίτησις τοῦ Δρος Barnes.

Ἡ «Ἀνάπλασις»

Ἡ ἐπ' αἰσίοις πραγματοποιηθεῖσα ἐπανάληψις τῆς, ἐνεκὰ τῶν ἐκ τῶν πολέμων καὶ τῆς κατοχῆς δυσχερειῶν, διακοπείσης ἐκδόσεως τῆς «Ἀναπλάσεως» δικαίως πληροῦ χαρᾶς πάντας τοὺς γνωρίζοντας τὴν παλαιὰν ἀξιολογητάτην δρασίν του τε περιοδικοῦ καὶ τοῦ ὁμωνύμου τούτω Συλλόγου, οὐτινος εἶναι ὄργανον, καὶ πλείστας δσας ἐλπίδας προκαλεῖ τὸ εὐφρόδουνον τοῦτο γεγονός, ὅπερ πραγματοποιούμενον

κατ' εὐτυχῆ συγκυρίαν, εἰς ἐποχὴν σπουδαιότητος ἀνὰ τὴν χώραν πνευματικῆς δραστηριότητος, συντελουμένης ὑπὸ τὴν ἔμπνευσιν πλέον καὶ τὴν καθοδήγησιν αὐτῆς ταύτης τῆς Ποιμαντουσίας Ἐκκλησίας, ἀναμφισβητήτως δύναται, δι' ὧν διαθέτει καὶ ἡ «Ἀνάπλασις» πνευματικῶν κεφαλαίων, σημαντικώτατα νὰ συμβάλῃ καὶ πάλιν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, τοῦ ὁποίου πρὸ ἡμίσεος καὶ πλέον αἰῶνος ἔσχε τὴν μεγάλην τιμὴν νὰ γίνῃ πρῶτος καὶ πρωτοπόρος.

Ἡ «Ἐκκλησία», χαιρείζουσα μετὰ βαθείας ἰκανοποίησεως τὸ εὐφρόσυνον τοῦτο γεγονός καὶ μετὰ μεγάλης χαρᾶς βλέπουσα καὶ αὖθις τὴν παλαιάμαχον συνάδελφον εἰς τὸν πνευματικὸν στίβον, εὐχεται πᾶσαν παρὰ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων ἐνίσχυσιν, πρὸς ἀπόσκοπον καὶ ἐπωφελεῖ ὄντως συνέχισιν τοῦ ἔργου τῶν αἰοιδίμων ἰδρυτῶν τῆς, ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν νέων πραγματικότητων καὶ τῶν ἐκ τούτων ἀπορρυσσῶν νέων ἀναγκῶν καὶ ὑποχρεώσεων.

Ἡ πάτριος θρησκευτικὴ μουσικὴ.

Βαθεῖα ὑπῆρξεν ἡ ἰκανοποίησις καὶ ἴαν δεικναιολογημένος ὁ ἐνθουσιασμός τοῦ πολυπληθοῦς καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου τῆς ἐν τῷ «Παρθασῶ» τῆ προπαρελθούσῃ Κυριακῇ ὁργανωθεῖσης ὑπὸ τοῦ «Συλλόγου τῶν φίλων τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς» καλλιτεχνικῆς ἐμφανίσεως, κατ' ἤν, μετὰ κατατοπιστικῆν εἰσήγησιν τοῦ Προέδρου τοῦ Συλλόγου Πανσοῦ Ἀρχιμ. Βαγράβα Τζωρτζάτου καὶ ἐμπεριστατωμένην περὶ τῆς πατρίου θρησκευτικῆς μουσικῆς ὁμιλίαν τοῦ κ. Στρ. Μυριβίλλη, ἐξετελέσθησαν, κατὰ τὴν παράδοσιν τῆς Μεγ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὠρυσμένοι ἐκλεκτοὶ βυζαντινοὶ ἐκκλησιαστικοὶ ὕμνοι ὑπὸ τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Γ. Σύγκα προτύπου βυζαντινοῦ χοροῦ, βαθύτατα συγκινησάντες τοὺς ἀκροατάς. Τῶν τοιοῦτων ἐμφανίσεων, δι' ὧν ἐξαιρέσει καὶ γνωστοποιεῖται ἡ ἀνεκτίμητος, πράγματι, ἀξία τῶν προγονικῶν μας θησαυρῶν, ὅταν μάλιστα οὗτοι ἀναφέρονται εἰς τὰ ἰερώτατα τῆς ζωῆς τοῦ Ἔθνους, εἶναι πρόδηλος καὶ ἡ σκοπιμότης καὶ ἡ χρησιμότης, διότι πολλὰ τὰ κακὰ ἐπισώρευσε, καὶ ἀπειλεῖ εἰ νὰ ἐπισωρεύσῃ, εἰς τὸν τόπον μας ἡ ἄγνοια καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἀπορρέουσα ὑποτίμησις, καὶ διὰ καὶ ἡ περιφρόνησις, πολλῶν πραγμάτων συνδεομένων πρὸς ὅ,τι πολυτιμότερον ἔχομεν ὡς λαός, δημιουργός ἰδίου, παρὰ πᾶσιν ἀξιοζήλου, πολιτισμοῦ, ἐν οἷς καὶ τὸ θέμα τῆς πατρίου θρησκευτικῆς μας μουσικῆς.

Ὁ Πέτρος Διονύσιος (+).

Ἐπιπέρας εἰς βαρεῖαν νόσον, ἐξεδήμησε κατ' αὐτὰς πρὸς Κύριον ἐν γῆρα βαθεῖ ὁ Ἐπίσκοπος Πέτρος Κρήτης Διονύσιος Μαραγκονδάκης. Πρὸ πεντηκονταετίας περατώσας τὰς ἀνωτέρας θεολογικὰς του σπουδὰς ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ θεολογικῇ Ἀκαδημίᾳ Μόσχας, ἀνέλαβε διδασκαλίαν θεολογικῶν μαθημάτων ἐν τῇ ἐν Ἱεροσολύμοις Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Σταυροῦ, ὅταν δ' αὕτη ἀνέστειλε τὴν λειτουργίαν τῆς, ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας διηκόνησεν ἐνταῦθα ἐπὶ τινα ἔτη, μεθ' ὃ προαχθεὶς εἰς Ἐπίσκοπον Πέτρος διεποίμανε τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ χριστιανῶν πλῆρωμα ἐν συνέσει πολλῇ μετὰ πλήρους εἰς τὸ ποιμαντορικὸν καθήκον ἀφοσιώσεως.

Κύριος ὁ Θεὸς τάξαι τὴν ψυχὴν τοῦ μεταστάντος ἱεράρχου ἐν δικαίῳ σκηναῖς.

Τὸ προσεχὲς φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας» θὰ ἐκδοθῇ διὰ πλοῦν τὴν 15ην Ἀπριλίου ἔ. ἔ.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Συμφώνως τῷ ὑπ' ἀριθ. 2294|1953 Νόμῳ, συνῆλθε τῇ παρελθούσῃ Δευτέρᾳ, 9ῃ ἰσταμένου, τὸ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μακ. Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Ἀναθεωρητικῶν Δικαστηρίων, Ἰν' ἀποφανθῆ ἐπὶ τῆς ἀπὸ τῆς 3ης τοῦ ἰδίου μηνὸς ὑποβληθείσης τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ σχετικῆς αἰτήσεως τοῦ μετανοήσαντος διὰ τὴν εἰς τὸν παλαιοημερολογισμὸν ἀπὸ τοῦ 1935 προσχώρησιν αὐτοῦ Χριστοφόρου Χατζῆ, ἀκούσαν δὲ καὶ προφορικῆν τούτου δήλωσιν μετανοίας, ἐξηφάνισαν ὁμόφρονως τὰς κατ' αὐτοῦ προγενεστέρως καταδικαστικὰς ἀποφάσεις καὶ ἀποκατέστησεν αὐτὸν εἰς τὸν ἐπίσκοπικὸν βαθμὸν.

Ἐν συνεχείᾳ ἡ Ἱερά Σύνοδος συνεδρίασα ἐκτάκτως ἀπένευσε τῷ οὕτως ἀποκατασταθέντι ἐπίσκοπῳ τὸν τίτλον τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Ἐπισκοπῆς Καρουπόλεως.

— Αὐθμερὸν ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τοῦ Μακ. Προέδρου καὶ ὁ ἐπίσης ἀπὸ τοῦ 1935 εἰς τὸν Παλαιοημερολογισμὸν προσχωρήσας Πολύκαρπος Λιώσης ἐνεχείρισεν αὐτῷ δήλωσιν μετανοίας, ἐξαιτούμενος καὶ οὗτος τὴν ἀναθεώρησιν τῶν κατ' αὐτοῦ καταδικαστικῶν ἀποφάσεων.

Τὸ Ἀναθεωρητικὸν Δικαστήριον, συνελθὼν ἐκ νέου τῇ παρελθούσῃ Πέμπτῃ, 12ῃ ἰσταμένου μηνός, ἐξήτασε καὶ τὴν αἴτησιν ταύτην, ἀκούσαν δὲ καὶ προφορικῆν δήλωσιν μετανοίας τοῦ αἰτούντος ἐξηφάνισε τὰς κατ' αὐτοῦ προγενεστέρως καταδικαστικὰς ἀποφάσεις καὶ ἀποκατέστησεν αὐτὸν εἰς τὸν Ἐπίσκοπικὸν βαθμὸν. Ἐν συνεχείᾳ δὲ ἡ Ἱ. Σύνοδος συνεδρίασα καὶ αὖθις ἐκτάκτως ἀπένευμεν αὐτῷ τὸν τίτλον τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Ἐπισκοπῆς Σταυρουπόλεως.

— Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἀπεφάσισε τὴν διὰ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἔκδοσιν ἐιδικοῦ Προσευχηταρίου, πρὸς χρῆσιν τῶν ἐν τοῖς Δημοσίοις καὶ ἐν τοῖς Κατηχητικοῖς Σχολείοις διδασκόμενων Ἑλληνοπαίδων, περιέχον καταλλήλους ὕμνους καὶ προσευχὰς συμφώνως πρὸς τὸ ὀρθόδοξον πνεῦμα, καὶ διὰ καὶ ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας χρησιμοποιουμένων.

Ἀποστολικὴ Διακονία. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀρτης κ. Σεραφεῖμ, ἐγνώρισεν τῇ Ἀποστολ. Διακονίᾳ, ὅτι, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων, ὀργανώθη παρὰ τοῦ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Σ. Τοπικοῦ Παραρτήματος «Ἐόρτιον Δωδεκαήμερον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας», τὸ πλουσιώτατον πρόγραμμα τοῦ ὁποίου περιελάμβανε πανηγυρικὴν Ἀρχιερατικὴν λειτουργίαν καὶ ἐσπερινὰς ἐκκλησιαστικὰς τελετὰς ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῆς Ἀποστολ. Διακονίας ἐν τῷ ἐν Ἀρτῇ ἱερῷ ταύτης ναῷ, τῷ τιμωμένῳ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ὁμιλίαν πρὸς τὸν λαὸν καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων καὶ διαφόρους ψυχαγωγικὰς, μορφωτικὰς τελετὰς μετὰ διανομῆς δώρων κλπ. πρὸς τὰ παιδιά.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Στυλιανός διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 242 καὶ ἀπὸ 2-3-1953 ἐγγράφου του, εὐχαριστῶν διὰ τὴν εἰς Πρέβεζαν ἀποστολὴν τοῦ ἐκ τῶν συνεργατῶν τοῦ Περιόδικου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κ. Λ. Ζαχαρή, ἐγνώρισεν αὐτῇ ὅτι ἡ ἀπὸ τῆς 22ας τοῦ παρελθόντος μηνὸς Φεβρουαρίου ἀρξαμένη αὐτόθι «Ἐβδομάς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας», ἐγκαινισθεῖσα δι' ἐμπεριστατωμένην εἰσηγήσεως τῆς Α. Σ. περὶ τοῦ ἔργου τῆς Ἀποστολ. Διακονίας, ἔληξε τῇ 1ῃ τοῦ παρόντος μηνός, στεφθεῖσα ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, ἀπασάν τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ πλήθους μεγάλου τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν τῆς πόλεως παρακολουθησάντων «ἐν καταφανεῖ κατανύξει καὶ προσοχῇ δλόκληρον τὴν σειράν τῶν ἐν τῷ μητροπολ. ναῷ τοῦ ἁγ. Χαράλαμπος», ἐπικαίρων ὁμιλιῶν τοῦ κ. Λ. Ζαχαρή,

δοσις, ἐπισκεφθεὶς καὶ τὰς αὐτόθι ἐδρευούσας Στρατιωτικὰς Μονάδας, ἐκήρυξεν ἐνώπιον τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν, ὁμιλήσας ὡσαύτως ἐν εἰδικαῖς συγκεντρώσεσι πρὸς τοὺς μαθητὰς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων πάντων τῶν τύπων καὶ πρὸς τοὺς τοῦ Γυμνασίου καὶ τῶν λοιπῶν Δημοσίων Σχολείων. Εἰς δύο τῶν ἐν τῷ μητροπολ. ναῶ ὁμιλιῶν προσελθῶν καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἄρτης κ. Σεραφεὶμ ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας, ὅπως ἐξάρῃ καὶ οὗτος διὰ θερμῆς προσλαλίᾳς τὸ ἔργον τῆς Ἀποστολ. Διακονίας.

Τῇ παρελθούσῃ Παρασκευῇ ἑσπέρας ὁ ἐκ τῶν Διευθυντῶν τῆς Ἀποστολ. Διακονίας αἰδεσ. Πρωτοπρ. κ. Ἐμμ. Γ. Μυτιληναῖος, κατὰ παράκλησιν τοῦ ἐν Παγκρατίῳ «Χριστιανικοῦ Ὁμίλου Νέων», ἤρξατο σειρᾶς ὁμιλιῶν ἐν τῇ σιθούσῃ αὐτοῦ γινομένων ἀνά πᾶσαν δευτέραν Παρασκευὴν ἑσπέρας.

Ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος θὰ κυκλοφορήσῃ τὸ ὑπ' ἀριθ. 15 (μηνὸς Μαρτίου) τεύχος τοῦ ὁμογεν. περιοδικοῦ «Τὸ Χαρούμενο Σπίτι» μετὰ τοῦ Παιδ. Παραρτήματος τοῦ «Τὰ Χαρούμενα Παιδιά».

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐτέλεσε τὴν θ. λειτουργίαν ἐν τῷ Καθεδρικῷ ναῶ τῇ προπαραλθούσῃ Κυριακῇ, 1ῃ Ἰσταμένου μηνός, ἐπὶ τῇ «Ἡμέρᾳ παγκοσμίου προσευχῆς τῶν φοιτητῶν» καθ' ἣν εἰς μὲν τοὺς φοιτητὰς καὶ σπουδαστὰς τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων διενεμήθη ἡ ὑπὸ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν εἰδικῶς ἐκτυπωθεῖσα θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, εἰς δὲ τὸν ἀθηναϊκὸν λαὸν οἱ σπουδασταὶ διένειμαν κατὰ χιλιάδας φέϊγ-βολὰν μὲ ἐπικαιρα διὰ τὴν ἡμέραν θρησκευτικὰ συνθήματα.

Ἡ Α. Μακαριότης τῇ 7ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός ὁμίλησεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρνασσοῦ» ἐπὶ τῇ «Ἐβδομάδι τοῦ Διδασκάλου», ὡς Ἀντιπρόεδρος τοῦ ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως προεδρευομένου «Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος», καὶ τῇ ἐπομένῃ παρηκολούθησε διάλεξιν τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἀμάντου ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτῶν Καλλιθέας «περὶ τῶν πρὸς τὸν πολιτισμὸν ὑπηρεσιῶν τοῦ Βυζαντίου».

Τῇ 11ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐτέλεσε τὸν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς νέας «Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν» Ἀγιασμόν.

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος προήδρευσε τὴν 5ην τοῦ αὐτοῦ μηνός συνεδριῶν τοῦ Συμβουλίου τοῦ παρὰ τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ Ἰδρύματος «Ἁγία Βαρβάρα» καὶ τῆς Διοικ. Ἐπιτροπῆς Ὀφθαλμιατρείου Ἀθηνῶν.

Τὴν Α. Μακ. ἐπισκέφθη τῇ 2α τοῦ αὐτοῦ μηνός ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Μακάριος, ὃν ἀντεπισκέφθη ἡ Α.Μ. τῇ μεθεπομένη (4η).

Τὴν Α. Μακ. ἐπισκέφθησαν ἐπίσης ἀλληλοδιαδόχως, κατὰ τὸ λήξαν πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ παρόντος μηνός, ἐπιτροπὴ τοῦ Χριστιαν. Συλλόγου «Ἁγ. Ἀθανάσιος» καὶ οἱ κ.κ. Δρούλιας βουλευτῆς Αἰγίου, Μπλέτσας δήμαρχος Κομοτινῆς, Τιμπρῆς δ/τῆς τοῦ ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, Σπεράντζας πρῶτην Ἐπιτροπὸς παρὰ τῇ Ἱ. Συνόδῳ, Ἡλιάσκος δ/τῆς τῆς Ἐθν. Τραπέζης, Λαμπρόπουλος πρῶτην ὑπουργός, Σαραντῆς δικηγόρος, Δενδρινός δημοσιογράφος, Μαλαγαρδῆς δ/τῆς δικαστικοῦ τῆς «Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν», Φ. Παπαγεωργίου πολιτευτῆς κ. ἄ.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ

Ἱ. Μητρόπολις Ἡλείας

Κατ' ἀναπαύσειν ἐκ Πύργου τῆς Ἡλείας: Χάρις εἰς τὴν ποιμαντικὴν μέριμναν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Γερμανοῦ, τὸ θεῖον Κήρυγμα ἀκούεται τακτικῶς τόσο ἐν τοῖς ἱεροῦς ναοῦς τοῦ Πύργου καὶ τῆς Ἀμαλιάδος, ὅσον καὶ εἰς τὰς κομπολόεις καὶ τὰ χωρία, ἐνθα θεολόγοι κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ καθ-

γηταὶ τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως μεταβαίνουν πρὸς τοῦτο ἐπὶ τῇ βάσει προδιαγεγραμμένου προγράμματος κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν καὶ ἑορτῆν.

Τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα ἐπίσης, χάρις εἰς τὴν στοργὴν καὶ τὰς προσωπικὰς ἀκύνους φροντίδας τῆς Α. Σ., ἀνήλθον, κατὰ τὴν τελευταίαν στατιστικὴν, εἰς 180, ἀριθμοῦντα ἄνω τῶν 14.000 μαθητὰς καὶ μαθητρίας, εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας. Πρὸς πληρέστερον καταρτισμὸν τῶν Κατηχητῶν, λειτουργεῖ ἐν Πύργῳ εἰδικὸν φροντιστήριον.

Μὲ ἀποτελέσματα λίαν ἐνθαρρυντικὰ ὡσαύτως λειτουργοῦν Χριστιανικοὶ Ὁμίλοι ἀνδρῶν, ἐργαζομένων νέων, κυριῶν καὶ νεανίδων, ἰδρυθέντες ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου εἰς τὰ μεγαλύτερα κέντρα τῆς Ἐπαρχίας, μὲ ἡγέτας τῶν ἰκανωτέρους τῶν ἐφημερίων καὶ θεολόγους καθηγητὰς, διδάσκοντας εἰς τὰς αἰθούσας τῆς Ἀπ. Διακονίας, εἰς τὰς ὁποίας ἀθροοὶ προσέρχονται οἱ ἀκροαταὶ μετὰ προθυμίας καὶ ἐνθουσιασμοῦ. Τὴν πρόδον καὶ ἐξέλιξιν τοῦ ἔργου τοῦτου παρακολουθεῖ αὐτοπροσώπως ἡ Α. Σ., τακτικῶς ἐπισκεπτομένη τὰς χριστιανικὰς ταύτας ἐστίας καὶ καταλλήλως νουθετοῦσα τὰ μέλη τῆς κινήσεως.

Ἀποτελεσμα τῆς ἐργασίας ταύτης εἶναι ἡ ἐμπρακτος ἀσκήσις τῆς φιλαδελφίας καὶ ἡ πύκνωσις τῶν τάξεων τῶν ἐκκλησιαζομένων.

Κατὰ τὰς αὐτὰς πληροφωρίας, ὁ λαὸς τοῦ Πύργου καὶ τῶν περιχώρων παρηκολούθησε μετ' ἐξαιρετικῆς εὐλαβείας τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μ. Ἐσπεριτοῦ, τὴν θ. Λειτουργίαν καὶ τὴν λιτάνευσιν τῆς εἰκόνης τοῦ πολιοῦχου τῆς πόλεως Πύργου Ἁγ. Χαραλάμπους, κατὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς μνήμης αὐτοῦ, τῇ 10ῃ παρελθόντος μηνός, καθ' ἣν μετὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Γερμανοῦ συνιερουργήσεν ὁ βοηθός Ἐπίσκοπος τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Θεοφιλ. Μαραθῶνος κ. Δαμασκηνός.

Ἱερά Μητρόπολις Μεσσηνίας

Καθ' ἃ ἀναγινώσκωμεν ἐν τῇ «Διδαχῇ»:

Μετὰ πάσης μεγαλοπρεπειᾶς ἐτελέσθη ἐν Καλάμαις ἡ πανηγυρις τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς, τῇ συμμετοχῇ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Θεσσαλιώτιδος κ. Κυρίλλου, Τριφυλίας κ. Δαμασκηνοῦ, Γρεβενῶν κ. Φιλίππου καὶ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Εὐρίπου κ. Ἀλεξίου καὶ ἐν συρροῇ χιλιάδων πιστῶν, παρακολουθησάντων ἐν κατανώξει καὶ τὴν μεγαλοπρεπῆ λιτάνευσιν τῆς ἱερᾶς εἰκόνης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Ὁ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου ἀναλαβὼν τὴν Διεύθυνσιν τοῦ ἐν Καλάμαις Ἀνωτέρου Ἐκκλησ. Φροντιστηρίου Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Μελέτιος Γαλανόπουλος κηρύσσει τακτικῶς τὸν θεῖον λόγον ἐν τῷ Καθεδρικῷ ναῶ τῆς Ὑπαπαντῆς, κατόπιν παρακλήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου.

Εἰσηγήσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Χρυσοστόμου, ἀνέλαβον τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἐν τῷ φρουρίῳ Καλαμῶν ἀνεγειρομένου ναΐδριου τὰ αὐτόθι Σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, συνεχίζων καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος τὴν παροχὴν ὑποτροφῶν πρὸς μόρφωσιν ἐκκλησιαστικῶν στελεχῶν, ὥρισεν ὡς ὑποτρόφους τῆς Μητροπόλεως τοῦ ἐννέα φοιτητὰς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καταγομένους ἐκ τῆς μητροπολιτικῆς τοῦ περιφερείας καὶ διαμένοντας ἐν τῷ Θεολογικῷ Οἰκοτροφεῖῳ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, μίαν φοιτήτριαν τῆς αὐτῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ ἓνα μαθητὴν τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Κορίνθου, ἐξ ὧν οἱ τέσσαρες τυγχάνουσι τέκνα ἱερέων.

Ἱερά Μητρόπολις Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης

Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Πρεβέζης:

Τὴν 10ην τρ. μηνός ἐξωρτάσθη μετὰ πάσης μεγαλοπρεπειᾶς ἡ ἑορτὴ τοῦ πολιοῦχου τῆς Πρεβέζης Ἁγίου Χαραλάμπους ἐν τῷ φερωνύμῳ Μητροπολιτικῷ

Ναῶ, συμμετεχόντων καὶ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἄρτης κ. Σεραφεῖμ καὶ Παραμυθίας κ. Δωροθέου. Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἑορτῆς εἶπεν ἐν τῇ θ. Λειτουργίᾳ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Παραμυθίας κ. Δωροθέος, μεθ' ὃν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Περβέζης ἠψυχίσθησε τοὺς συλλειτουργοῦντας αὐτῷ Ἀρχιερεῖς διατὴν συμμετοχὴν τῶν εἰς τὴν ἰ. πανηγυριν τοῦ πολιοῦχου τῆς πόλεως, ἀντιφωνήσαντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἄρτης κ. Σεραφεῖμ. Μετὰ τὴν θ. Λειτουργίαν ἐγένετο ἀνά τὴν πόλιν πάνδημος λιτανεία, πλαισιουμένη ὑπὸ στρατιωτικῆς παρατάξεως, ἣν παρηκολούθησαν μετ' εὐλαβείως ἅπασαι αἱ Ἀρχαὶ τῆς Πόλεως καὶ τῆς Ἐπαρχίας καὶ πολὺ πλῆθος εὐσεβῶν Χριστιανῶν.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, συνεχίζων τὰς προνοίας του ἀνά τὴν ὑπαιθρον, ἐπεσκέφη ἀλληλοδιαδόχως πολλὰς κωμopolεὶς καὶ χωρία, ἐνθα ἱερουργεῖεν, ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον καὶ ἵδρυσε Κατηχητικὰ Σχολεῖα.

Ἰ. Μητρόπολις Φθιώτιδος

Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Λαμίας:

Ἐπειδὴ τελευταίως ἐνετάθη παντοῦ ἡ προπαγάνδα τῶν χιλιαστῶν, ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης κ. Ἀμβρόσιος ὠργάνωσεν εἰδικὴν πνευματικὴν ἐκστρατείαν κατ' αὐτῆς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ διαφυλάξη τὸ ποιμνίον του ἀπὸ τοῦ «ψευδοπροφήτας» καὶ «βαρεῖς λύκου», οἱ ὅποιοι μὲ τὸσον ἀπατηλὰ μέσα ἐπιδιώκουν τὴν διαστροφήν τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς συνειδήσεως τοῦ ἀνυπόπτου λαοῦ.

Ἡ διαφωτιστικὴ αὕτη ἐξόρμησις, ἀρξαμένη τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, περιλαμβάνει ὀμιλίαις εἰς ὄλους τοὺς ἰ. ναοὺς τῆς πόλεως, ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, τῶν ἱεροκρυκτῶν καὶ τῶν θεολόγων καθηγητῶν, μὲ θέμα τὰς χιλιαστικὰς πλάνας· εἰδικὸν μᾶθημα περὶ χιλιασμοῦ εἰς ὅλα τὰ Κατηχ. Σχολεῖα· τὴν διανομὴν εἰδικοῦ διαφωτιστικοῦ φυλλαδίου, ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τῆς Ἰ. Μητροπόλεως ἐκδοθέντος εἰς χιλιάδας ἀντιτύπων, καὶ τὴν ἀνάρτησιν εἰδικῶν ὠραίων καὶ συντόμων συνθημάτων εἰς γραφεῖα καὶ προθήκας καταστημάτων καὶ εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰς κεντρικὰς ὁδοὺς.

Εἰς εἰδικὴν σύσκεψιν τῶν πολιτικῶν, στρατιωτικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν ἀρχῶν, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης παρεκάλεσεν αὐτάς, ὅπως συντελέσουν εἰς τὸν διαφωτισμὸν τοῦ λαοῦ περὶ τῶν ἐλατηρίων καὶ ἐπιδιώξεων τοῦ χιλιασμοῦ. Παρεκλήθησαν ἰδιαιτέρως ὁ Στρατηγὸς Ἀνώτερος Διοικητῆς Χωροφυλακῆς καὶ οἱ Ἐπιθεωρηταὶ Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὅπως διὰ συγκεκριμένων διαταγῶν πρὸς τοὺς ὑφισταμένους τῶν συντελέσουν εἰς τὴν καλλιτέραν ὀργάνωσιν τῆς ἐξορμήσεως.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἐπὶ τῇ ἀναρρώσει τῆς Α. Θ. Μ. τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου κ. Χριστοφόρου τῇ 22 λήξαντος μηνός, Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας, πρωτοβουλία τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας ἐτελέσθη ἐν τῷ ἰ. ναῶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ δοξολογία, καθ' ἣν παρήσαν ὁ Πατριάρχης, ὁ Κλήρως τῶν Πατριαρχείων οἱ κοινωνικοὶ ἄρχοντες καὶ πολλοὶ ἐκκλησιασμά. Εἰς προσφώνησιν τοῦ προϊσταμένου τοῦ ναοῦ, ἐκφράσαντος τὴν βαθεῖαν δοκιμασίαν τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ ὄλου πληρώματος τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ αἰφνιδίᾳ ἀσθενείᾳ τοῦ Προκαθημένου αὐτῆς καὶ τὴν ἐπὶ τῇ ἀποκαταστάσει τῆς ὑγείας αὐτοῦ χαρὰν, ἡ Α.Θ.Μ. ἀπήντησε δι' ὄλιγων εὐχαριστήσασα τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ ἀναρρώσει καὶ ἐκφράσασα τὴν συγκίνησιν τῆς διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ποιμνίου τὸσον στοργικῶς ἐπιδειχθεῖσαν πρὸς Αὐτὴν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας συμπάθειαν.

ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

Ἡ νέα ἀγγλικὴ μετάφρασις τῆς Ἀγ. Γραφῆς. Κατὰ τοὺς τελευταίους τρεῖς μῆνας τοῦ παρελθόντος ἔτους

ἐτέθη εἰς κυκλοφορίαν ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ νέα ἀγγλικὴ μετάφρασις τῆς Γραφῆς. Ἡ μετάφρασις αὕτη εἶχεν ὡς βάσιν τὴν τοῦ 1901, ἣτις προήλθεν ἀπὸ τὴν προηγουμένην τοῦ 1881 καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κειμένου τοῦ 1611. Τοῦτο εἰς τὴν ἀγγλικὴν εἶχε πολλὰς γλωσσικὰς δυσκολίας καὶ πολλὰ μεταφραστικὰ λάθη. Μία ἐπιτροπὴ ἐξ ἀμερικανῶν ἐπιστημόνων, ἀντιπροσωπευόντων τεσσαράκοντα προτεσταντικὰς ὁμολογίας, εἰργάσθη ἐπὶ εἰκοσαετίαν ἐπὶ τῇ βάσει καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ 1881 καὶ ἐξῆς ἀνακαλυφθέντων νέων ἑλληνικῶν καὶ ἑβραϊκῶν χειρογράφων, παλαιότερων τῶν ὑπ' ὄψιν τῶν μεταφραστῶν τοῦ 1611. Καρπὸς τῆς πολυετοῦς ταύτης ἐργασίας τῶν ἀμερικανῶν ἐπιστημόνων ὑπῆρξε τὸ νέον ἀναθεωρημένον κείμενον τῆς ἀγγλικῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἐκδοθείσης τὸ 1946, ὡς καὶ τῆς Παλαιᾶς, ἐκδοθείσης τὸ 1952. Τὸ νέον κείμενον ἐχαιρετίζει ἐνθουσιωδῶς καὶ χαρακτηρισθὲν ὡς «νεωτῆτη Βίβλος ἐξ ἀρχαιοτάτων πηγῶν», φέρει τὸν ἐπίσημον τίτλον Revised Standard Version, προοριζόμενον καὶ διὰ τὸν λαὸν καὶ διὰ λειτουργικὴν χρῆσιν, καίτοι δ' ἀναθεωρηθὲν ὑπὸ ἀμερικανῶν ἐπιστημόνων, δὲν περιέχει «ἀμερικανισμούς», καθ' ὁμοφρονον ὁμολογίαν τῶν ἐφημερίδων. Δύο κυρίως λόγοι ἀναγράφονται ἐν τῷ προλόγῳ τῆς ἐκδοθείσης τὸ 1946 Κ. Διαθήκης, ὡς ὠθήσαντες πρὸς νέαν ἀναθεώρησιν τοῦ κειμένου. Πρῶτον, τὸ ὅτι τὸ παλαιὸν ἀγγλικὸν κείμενον, ἔχον ὡς βάσιν τὸ ἑλληνικὸν κυρίως κείμενον, ἦτο μηχανικὴ κατὰ λέξιν μετάφρασις, ἣτις ἠκολούθει τὴν σειρὰν τῶν ἑλληνικῶν λέξεων μᾶλλον παρὰ τὴν φυσικὴν τάξιν τῆς Ἀγγλικῆς. Καὶ δεύτερον, αἱ ἐν τῷ μεταξύ γενομένηαι νέαι ἀνακαλύψεις παλαιότερων χειρογράφων καὶ ἑλληνικῶν παπύρων, οἱ ὅποιοι διεφώτιζον τὸ κείμενον καλύτερον καὶ τὸ καθίστων περισσότερο ἀντιληπτόν, ἐφ' ὅσον μάλιστα ἡ Γραφή, κατὰ τὸν πρόλογον τῆς ἐπιτροπῆς, «δὲν εἶναι ἀπλῶς ἱστορικὸν μνημεῖον καὶ κλασσικὸν κείμενον τῆς ἀγγλικῆς φιλολογίας, ἀλλὰ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ», ὅστις πρέπει νὰ εἶναι καταληπτὸς ὑφ' ὄλων τῶν ἀνθρώπων. Παρ' ὅλα ταῦτα, ἠκούσθησαν καὶ σποραδικαὶ ἐπικρίσεις δι' ἀτυχῆ μετάφρασιν ὀρισμένων λέξεων καὶ φράσεων. Τὸ μᾶλλον ἐπικριθὲν σημεῖον ἦτο τὸ τοῦ Ἡσαίου 7,14 (ἀναφερόμενον καὶ ὑπὸ τοῦ Ματθ. 1,23): «Ἰδοῦ, ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ λήψεται καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ». Ἡ ἐπίμαχος λέξις εἶναι «ἡ παρθένος», ἣτις εἰς τὸ παλαιὸν κείμενον ἀποδίδεται ἀκριβῶς, ἐνῶ ἡ νέα τὴν ἀντικαθιστᾷ διὰ τῶν λέξεων «νεαρά γυνή» (young woman). Τοῦτο, κατὰ τοὺς ἐπικριτάς, ὑπονομεύει τὴν ἐκ τῆς Παρθένου γέννησιν τοῦ Κυρίου. Ὡς φαίνεται ὁμοῦ, οἱ ἀναθεωρήσαντες τὸ κείμενον εἶχον μᾶλλον ὑπ' ὄψει τὸ ἑβραϊκὸν κείμενον (almach = νεαρά γυνή), παρὰ τὸ τῶν Ἑβδομήκοντα. Ἐξ ἀντιθέτου, εἰς τὸ κείμενον τῆς Κ. Διαθήκης (Ματθ. 1,23) τηροῦν τὴν λέξιν «παρθένος».

Ἀναθεώρησις τοῦ ρωσικοῦ κειμένου τῆς Ἀγ. Γραφῆς. Ἀπὸ ἔτους καὶ πλέον ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Κατάνης κ. Κασσιανός, βοηθὸς Ἐπίσκοπος τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου διὰ τὰς Ρωσικὰς Ὁρθοδόξους Ἐνορίας ἐν Εὐρώπῃ καὶ Διευθυντὴς καὶ Καθηγητὴς τοῦ Ρωσικοῦ Ὁρθοδόξου Θεολογικοῦ Ἰνστιτούτου ἐν Παρισίοις, εἶχεν ἀποσυρθῆ εἰς Ἰσπανίαν δι' ἀναθεώρησιν τοῦ κειμένου τῆς Κ. Διαθήκης, μεταφρασμένης εἰς παλαιὰν ρωσικὴν γλῶσσαν. Διὰ τὴν ἀναθεώρησιν ταύτην συνεκροτήθη εἰδικὴ ἐπιτροπὴ, τὸ ἔργον τῆς ὁποίας ἠδύλογησεν ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης. Ἡ ἀναθεώρησις αὕτη τοῦ ρωσικοῦ κειμένου θὰ ἐκδοθῇ δαπάναις τῆς Βρετανικῆς Βιβλικῆς Ἐταιρείας. Ἦδη ἡ ἀναθεώρησις πρὸς ῥωσικὴν ἀρκετὰ. Τὸ δὲ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, πλήρως ἀναθεωρηθὲν, ἐκυκλοφόρησεν εἰς πολλὰς χιλιάδας ἀντιτύπων μεταξὺ τῶν ἐν ἔξορίᾳ ῥώων πρὸς μελέτην τῆς νέας μεταφράσεως.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασιλείου Ἀτέση Μητροπολίτου πρ. Λήμνου, Ἐπίτομος Ἐπισκοπικὴ Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ 1833 μέχρι σήμερον. Τόμος Β'. Ἀθῆναι 1953. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Σελ. 304).

Κ. Στυριδάκη Δ.Φ., Ἡ ἐκπαιδευτικὴ πολιτικὴ τῆς ἐν Κύπρῳ ἀγγλικῆς κυβερνήσεως (1878-1952). Ἔκδοσις Γραφείου Ἐθναρχίας Κύπρου. Λευκωσία Κύπρου 1952 (σελ. 33).

= Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α =

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱερά Μητρόπολις Αἰτωλοακαρνανίας

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ «Ζωοδόχος Πηγή» Ἀγρινίου, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 παρ. β' τοῦ Α, Ν. 2200/1940 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 16 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 586/1941 Ν.Δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Α.Ν. 2200/1940» ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ πιστοποιητικά.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῆ 6ῃ Μαρτίου 1953

† Ὁ Αἰτωλοακαρνανίας Ἱερόθεος

Ἱερά Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀρθρον 46 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2200/40 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων», προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν χρεώουσαν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Ρεμματιᾶς, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα μας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 48 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικά ἔγγραφα τῶν προσόντων αὐτῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων διὰ τὴν ἄνω ἐνορίαν.

Ἐν Καρδίτῃ τῆ 27ῃ Φεβρουαρίου 1953

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Κύριλλος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀρθρον 46 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2200/40 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων», προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν χρεώουσαν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Βουνένων (Τσαμπιάρ), ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα μας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 48 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικά ἔγγραφα τῶν προσόντων αὐτῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων διὰ τὴν ἄνω ἐνορίαν.

Ἐν Καρδίτῃ τῆ 5ῃ Μαρτίου 1953

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Κύριλλος

Ἱερά Μητρόπολις Κερκύρας καὶ Παξῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἀρθρα 46 καὶ 47 τοῦ Νόμου 2200/1940 «Περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 536/1945 «Περὶ ρυθμίσεως τῶν Ἀποδοχῶν τοῦ Ὁρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου κ.λ.π.» τὸ ἀρθρον 28 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 540/1945 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως», καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 83719 καὶ ἀπὸ 7-10/1946 Ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου Ὀρθοπεδικῶν καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν Ἐφημεριακὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τῶν Ἱερῶν Ναῶν τῶν χωρίων Μπογδανατικῶν, Βλαχοπουλατικῶν καὶ

Μποϊκατικῶν—Παξῶν, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἐν τῷ ἀρθρῷ 48 τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, ἵνα ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι Ἐφημέριοι τῆς ἐν λόγῳ Ἐνορίας.

Περισσότερας πληροφορίας οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι προσερχόμενοι εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως.

Ἡ παρούσα κοινοποιηθῆτω μερίμνη τῶν οἰκείων Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων δι' ἀναγνώσεως ἐπ' Ἐκκλησίας καὶ θυροκολλησεως ἐν τοῖς Ἱεροῖς Ναοῖς, καὶ δημοσιευθῆτω εἰς τὰ περιοδικὰ «Ἐκκλησία» καὶ «Ἁγ. Ἰάσων καὶ Σωσπάτρος».

Ἐν Κερκύρᾳ τῆ 3 Μαρτίου 1953

† Ὁ Κερκύρας καὶ Παξῶν Μεθόδιος

Ἱερά Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν Ἱερῶν Ναῶν: 1) Ἁγίου Δημητρίου Δεσύλλα 2) Ἁγίου Γεωργίου Πηδάσου 3) Ἁγίου Νικολάου Ραμυρίου καὶ 4) Ἁγίου Ἰωάννου Χριστοφιλέικων, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς πλήρωσιν τῶν ἄνω ἐφημεριακῶν θέσεων, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ δικαιολογητικά, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων.

Ἐν Καλάμαϊς τῆ 10ῃ Μαρτίου 1953

† Ὁ Μεσσηνίας Χρυσόστομος

Ἱερά Μητρόπολις Παροναξίας

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν Ἐνοριακῶν Ἱερῶν Ναῶν: 1) Ἁγίου Γεωργίου, Κυνιδάρου, 2) Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, Γλυνάδου, 3) Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου, Χαλκίου Νάξου, 4) Ἁγίου Γεωργίου, Ἀγγελιάς καὶ 5) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, Μαρμάρων Πάρου, καλοῦμεν τοὺς ἔχοντας τὸν ἱερὸν πόνον νὰ ἀναλάβωσι τὸ μέγα καὶ θεῖον τῆς Ἱερωσύνης ἀξίωμα, ὡς καὶ τὰ ἠθικά καὶ νομικά προσόντα τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τε τῶν θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων, καὶ τοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὑπ' ἀριθ. 2200/40 κωδικοποιημένου Α. Νόμου, καὶ βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς θέσεις ταύτας, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τῶν ἀρθρῶν 47 καὶ 48 τοῦ εἰρημένου Νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικά ἔγγραφα, ἵνα ἀνακηρυθῶμεν αὐτούς, ἐφ' ὅσον ταῦτά εἰσιν ἐν τάξει, ὑποψηφίους διὰ τὰς θέσεις ταύτας.

Ἐν Νάξῳ τῆ 3ῃ Μαρτίου 1953

† Ὁ Παροναξίας Ἀμβρόσιος

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,”

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΟΥΝΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

† Ὁ Σύρου, Τήνου κλπ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκός

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΕΜΜΑΝ. Γ. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ

Πρωτοπρεσβύτερος—Κατηχητὴς

*Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΡΟΥΤΣΗΣ

Ἐν Ἀθῆναις. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰαοῦ 1.